

Kooskõlastamise käigus esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

Kooskõlastaja/ ettepaneku esitaja	Märkus/ettepanek	Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi arvamus
Kliimaministeerium	<p>Kooskõlastame taimekaitseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu järgmise märkusega arvestamisel: õhust pritsimise erandlikkust tuleb eelnõus täiendada vastavalt direktiivi mõttele.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ artikli 9 lõike 1 kohaselt on taimekaitsevahendite õhust pritsimine üldreeglina keelatud ning sama artikli lõike 2 kohaselt võib seda lubada vaid erandjuhtudel, kui on täidetud konkreetsetes punktides (a–f) toodud kumulatiivsed tingimused. Direktiiv eeldab selgelt, et õhust pritsimine – sealhulgas mehitamata õhusõidukilt (droonilt) – ei ole tavapärane taimekaitseviis, vaid lubatav ainult siis, kui muud praktilised lahendused puuduvad või kui mõju inimeste tervisele ja keskkonnale on väiksem võrreldes tavapärase pritsimisega. Kliimaministeerium leiab, et väljatöötatud eelnõu § 1 punktid 17 ja 18 ei kajasta piisavalt seda erandlikkuse alust ja kohustust hinnata alternatiivide olemasolu või keskkonnaeelist konkreetse kasutusjuhtumi puhul. Eelnõuga sätestatakse professionaalse kasutaja teavitamiskohustus enne õhust pritsimist. Samas puudub eelnõus säte, mis nõuaks juhtumipõhiselt hinnangut selle kohta, kas puuduvad muud praktilised alternatiivid või kas droonilt pritsimine annab tõendatava eelise väiksema mõju osas inimeste tervisele ja keskkonnale, nagu on nõutud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ artikli 9 lõike 2 punktis a. Palume eelnõud täiendada sättega vastavalt direktiivi mõttele, et droonilt pritsimine on lubatud üksnes juhul, kui puuduvad muud praktiliselt rakendatavad alternatiivid või kui sellise kasutusviisi puhul on tõendatav väiksem mõju tervisele ja keskkonnale.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Eelnõusse täiendavate sätete lisamine, mis sätestaksid täiendava kontrolli ning aruandluse, tootsid kaasa viiteid taimekaitsetöodes ning põhjustaksid administratiivse koormuse olulist kasvu nii taimekaitsevahendite professionaalsete kasutajate kui ka pädeva asutuse (PTA) osas. Kuigi direktiivi sõnastusest võib esmapilgul järeldada, et tegemist on loakohustusega tegevusega, siis eelnõu väljatöötamise käigus leiti, et direktiivist tulenevad taimekaitsevahendi õhust pritsimise nõuded (erandjuhud) on täidetud asjaomase taimekaitsevahendi eriloa ja riigisiseste taimekaitsevahendi kasutamise nõuete kaudu. Iga turule lastud taimekaitsevahendi kasutamise tingimused määrab kindlaks PTA. Seega ei ole põhjendatud kohustada isikut täiendavalt tõendama direktiivis sätestatud nõuete täitmist ning esitama taimekaitsevahendi õhust pritsimiseks asjaolusid, millest järelevalveasutus on juba teadlik. Eelneva alusel otsustati isiku jaoks vähem koormava piirangu kasuks ning taimekaitsevahendi õhust pritsimiseks</p>

		kehtestatakse teavitamiskohustus. Vastavad selgitused ja täiendused lisati seaduse muutmise eelnõu seletuskirja.
	<p>Lisaks eeltoodud märkusele juhime tähelepanu eelnõu § 1 punktis 16 sätestatud muudatusele, millega muudetakse taimekaitseseaduse § 78 lõiget 6, ning seda toetavale seletuskirjale. Muudatusega täpsustatakse professionaalse kasutaja kohustust pidada taimekaitsevahendite kasutamise üle arvestust, viidates Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 67 nõuetele. Samuti arvestatakse 1. jaanuaril 2026 jõustuva komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/564 sätteid, mille kohaselt peab arvestus olema elektrooniline ja masinloetavas formaadis.</p> <p>Toetame muudatust, millega arvestatakse arvestuse elektroonilise pidamise kohustust, kuid soovime juhtida tähelepanu asjaolule, et eelnõus ei ole käsitletud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 67 lõike 1 kolmanda lõigu rakendamist, mille kohaselt peavad professionaalsed kasutajad võimaldama kolmandatel isikutel, näiteks joogivee tootjatel, taotleda juurdepääsu arvepidamises sisalduvale olulisele teabele, pöördudes selleks pädeva asutuse poole.</p> <p>Eelnõus ega seletuskirjas ei ole täpsustatud, milline Eesti asutus on määratud selliste taotluste käsitlemiseks, millises vormingus ja tähtaja jooksul tuleb andmed esitada, ning millises ulatuses kolmandatele isikutele teavet väljastatakse. Samuti jääb ebaselgeks, kuidas tagatakse teabe kättesaadavus viisil, mis on kooskõlas isikuandmete kaitse ning ärisaladuse nõuetega.</p> <p>Palume eelnõu koostajatel kaaluda, kas selliste taotluste käsitlemise kord, andmeesituse tehnilised tingimused ja andmekaitse kaalutlused tuleks reguleerida, kas seaduse tasandil või valdkonna eest vastutava</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt. Taimekaitsevahendite kasutamise üle elektroonilise arvestuse pidamise kohustuse osas tehtud märkuse võtame arvesse, ent kuna nii andmete säilitamise kui ka juurdepääsu taotlemist võimaldavad nõuded kehtivad juba pikemat aega ning käesolev seadusemuudatus ei ole suunatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 67 rakendamise kohaldamisele, käesolevat seaduseelnõud selles osas täiendavalt ei muudeta. Kavandame andmekaitseküsimused seaduses tervikuna üle vaadata ja ajakohastada.</p> <p>TaimKSi § 2¹ lõike 1 punkti 4 kohaselt on PTA määratud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punkti 30 kohaselt pädevaks asutuseks ja seega ka artikli 67 lõike 11 kolmandas lõigus nimetatud pädevaks asutuseks.</p>

	ministri määrusega, tagamaks vastavus määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 67 täielikule rakendamisele	
Rahandusministeerium	<p>Rahandusministeerium kooskõlastab taimekaitseseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu) järgmiste märkustega.</p> <p>1) Eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse taimekaitseseaduse (edaspidi TaimKS) § 37 lõiget 7, mille kohaselt kaubasaadeti vormistatakse vabasse ringlusse, kui saadeti vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 1 lõikes 2 sätestatud nõuetele.</p> <p>Kehtiv TaimKS § 37 lõige 7 annab selge aluse kaubasaadeti vabasse ringlusse lubamiseks. Sätestatud on, et tolliametnik lähtub valdkondliku järelevalveasutuse, milleks on Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi PTA), otsusest kauba nõuetele vastavuse kohta, st taime või taimset saadust sisaldava kaubasaadeti suhtes on eelnevalt nõuetele vastavuse kontrolli teinud PTA ning tolliametnik lähtub PTA otsusest.</p> <p>Eelnõuga kavandatava muudatusega pakutakse sõnastust, mis jääb ebaselgeks. Sätest on välja võetud järelevalveasutused (PTA, tolliametnik) ning seadusega lubatava tegevuse väljendamisel kasutatakse umbisikulist tegumoodi (kaubasaadeti vormistatakse...). Sellisest sõnastusest ei ole võimalik välja lugeda, kes otsustab kaubasaadeti nõuetele vastavuse ja millest lähtudes.</p> <p>Arusaamatu on ka viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 1 lõikele 2, kus on toodud loetelu, milliste kontrollide suhtes määrust kohaldatakse (mitte nõuded). Loetellu kuulub näiteks ka toit, sööt ja loomsed saadused, mis ei mahu TaimKSi reguleerimisalasse. Seetõttu ei ole õige viidata TaimKS § 37 lõikes 7 ametliku kontrolli määruse reguleerimisalale ja sätestada, et taimi või taimseid saadusi sisaldav kaubasaadeti peab vastama kõigile artikli 1 lõike 2 nõuetele. Teie 25.04.2025 nr 1.4-1/332, REM/25-0441/-1K Meie 28.05.2025 nr 1.1-11/2043-4 2</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Täiendava analüüsi käigus otsustasime kõnealuse TaimKS-i § 37 lõike 7 tunnistada kehtetuks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/625 sätestab täpse korra, mida rakendatakse piiripunktis, sealhulgas selle, mille alusel toimub kaubasaadeti vabasse ringlusse lubamine, seega puudub vajadus seda täiendavalt TaimKS-is sätestada.</p> <p>Nimetatud määruse artikli 57 lõike 1 kohaselt toimub looma- ja kaubakategooriate saadete suunamine tolliprotseduurile, sh nende sisenemine või käitlemine vabalaos või tollilaos või vabatsõonis tingimusel, et saadeti eest vastutav ettevõtja esitab tollile ühtse sisseveodokumendi. Artikli 56 kohaselt täidab ühtse sisseveodokumendi saadeti kohta (täpsemalt selle I osa) saadeti eest vastutav ettevõtja, kes esitab saadeti ja selle sihtkoha koheseks ja täielikuks identifitseerimiseks vajaliku teabe. Piiripunktis kasutab pädev asutus sisseveodokumenti, et registreerida selle II osas ametliku kontrolli tulemus ja kõik otsused, mis on selle põhjal tehtud, sealhulgas otsus saadeti tagasilükkamise kohta, et ühtse elektroonilise süsteemi kaudu edastada teave ametliku kontrolli tulemuse kohta.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 57 lõike 2b kohaselt lubab toll</p>

	<p>Ehkki seletuskirja lugedes on võimalik aru saada, mis on olnud § 37 lõike 7 puhul normi koostaja mõte, ei ole see mõte seaduse sättest välja loetav. Palume kavandata TaimKS § 37 lõige 7 vastavalt ümber sõnastada.</p>	<p>kaubasaadetise vabasse ringlusse ainult sel juhul, kui on esitatud nõuetekohaselt koostatud ühtne sisseveodokument, mis kinnitab, et saadeti vastab sama määruise artikli 1 lõikes 2 osutatud kohaldatavatele normidele (taimekahjustajate vastased kaitsemeetmed). Seega peab tolliametnik jälgima, et nõuetekohaselt oleks esitatud nii ühtse sisseveodokumendi I osa kui ka II osa, mille kinnitab oma allkirjaga taimeterviseametnik, kui kaubasaadeti on läbinud nõutud ametliku kontrolli ja vastab taimetervise nõuetele.</p>
	<p>2) Eelnõuga laiendatakse TaimKS-s järelevalvetasu kohaldamisala taimekaitse valdkonnale ning osaliselt asendatakse riigilõiv järelevalvetasuga. Lisaks täiendatakse seni riigilõivustatud toimingute eest maksmisele kuuluvaid tasusid täiendava tasuga (erialase hindamise tasu) ning osaliselt jagatakse taotluse läbivaatamise eest ette nähud tasu erinevate etappide eest makstavaks taotluse läbivaatamise tasuks ja erialase hindamise tasuks.</p> <p>Eelnõu kohaselt tuleb nimetatud summad kanda PTA-le. Seletuskirjas on märgitud summad, mis jäävad sellest tulenevalt edaspidi riigieelarvesse laekumata, sest need tasutakse otse PTA-le. Leiame, et riigi võetavad tasud peavad siiski laekuma riigieelarvesse, vastasel juhul tuleb erialase hindamise tasu määras vähendada PTA eelarvet.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Eelnõu seletuskirja mõjude osas oleme täpsemalt kirjeldanud erinevate muudatuste mõju riigieelarvele.</p> <p>Sealsamas on välja toodud soovitus tulenevalt asutuse täiendavast eelarvevajadusest teiste ülesannete täitmisel (nt järjest suurenev kohustuslikult seiratavate ohtlike taimekahjustajate arv, taimekaitsevahendite vähese kättesaadavuse ja piiratud valiku tingimustes Eesti tootjate konkurentsivõime parandamiseks kehtestamata jäetud riigilõiv ja tasud määruise (EÜ) nr 1107/2009 artiklitele 51 ja 53 vastavate taotluste - väikese kasvualaga kultuuridele taimekaitsevahendite kasutuse laiendamine ja taimekaitsevahendite erilubade väljastamine eriolukorras - menetlemise eest ning samuti REM-i poolt algatatud artikli 40 lõige 2 kohase loa erandkorras taotlemine otse PTA poolt, mida finantseeritakse PTA</p>

		eelarvest) asutuse eelarvet mitte vähendada, vaid suunata ressursid tegevustesse, milles on tekkinud täiendav eelarvevajadus.
Justiits- ja Digiministeerium – kooskõlastuskiri	<p>1. Eelnõu § 1 p 22 (TaimKS § 781 lg 6 p 3) – sätte kohaselt on Põllumajandus- ja Toiduametil (PTA) õigus tunnistada taimekaitsetunnistus kehtetuks, kui isikule väljastatakse uus taimekaitsetunnistus. Seletuskirja kohaselt: „<i>Selle muudatusega tagatakse, et edaspidi on isikul ainult üks kehtiv taimekaitsetunnistus. Muudatusega välistatakse, et isikul, kelle taimekaitsetunnistus on kehtetuks tunnistatud, on samal ajal teine kehtiv taimekaitsetunnistus.</i>“</p> <p>Juhime tähelepanu, et TaimKS § 781 lg 6 sissejuhatav lauseosa annab PTA-le õiguse, kuid ei pane kohustust taimekaitsetunnistust kehtetuks tunnistada. Seega ei täida eelnõu kohane norm seletuskirjas väljendatud eesmärki, sest PTA-le on jäetud kaalumiseruum ning ta võib jätta tunnistuse ka kehtetuks tunnistamata. Väljendatud eesmärgi saavutamiseks tuleks lisatav norm kehtestada eraldi lõikes ja imperatiivselt, näiteks nõnda:</p> <p><i>(X) Põllumajandus- ja Toiduamet tunnistab taimekaitsetunnistuse kehtetuks, kui isikule väljastatakse uus taimekaitsetunnistus.</i></p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Eelnõu on täiendatud asjakohase sättega.</p>
	<p>2. Eelnõu § 1 p 35 (TaimKS § 883) – eelnõuga soovitakse anda Põllumajandus- ja Toiduametile (PTA) kontrolltehtingu tegemise õigus. Kontrolltehing on põhiõigusi riivav meede (võimalikud riivid PS §-dele 15, 26, 31 ja 43) ja seetõttu peab selle kasutamine olema eesmärgipärane ja proportsionaalne. Taimekaitsevahendite legaalsust saab tuvastada ka teiste juba olemasolevate meetmete kaudu – küsitlemine ja dokumentide nõudmine, isikusamasuse tuvastamine, vallasasja läbivaatamine ning valdusesse sisenemine. Seletuskirjast ei nähtu, miks olemasolevad järelevalvemeetmed pole piisavad ning miks on vaja kasutada kontrolltehingut kui intensiivselt riivavat meetet olukorras, kus konkreetset ohtu ega ka ohu kahtlust ei esine. Palume täiendada seletuskirja ja selgitada täpsemalt kontrolltehtingu vajalikkust olulise ohu ennetamiseks.</p> <p>Lisaks palume eelnõus täpsustada kontrolltehtingu otsustajat. Kehtivas õiguses otsustab kontrolltehtingu tavapäraselt asutuse juht, eelnõu järgi</p>	<p>Märkustega ei ole arvestatud.</p> <p>Meie hinnangul on eelnõu seletuskirjas kontrolltehingut tingivaid asjaolusid põhjendatud piisavalt. Eraldi on välja toodud järelevalve teostamise keerukus veebipoes müüdava taimekaitsevahendi üle, kuna järelevalvet tuleb teha veebi teel ning tehingu lõpuleviimiseks on tarvis isikut tuvastavat teavet, sealhulgas tema meiliaadressi. See võimaldab aga kaupl ajal vajaduse korral hõlpsasti tuvastada, et tegemist on järelevalveametnikuga ning võib eeldada, et selle teadmise taustal viiakse tehing läbi hoolikamalt kui tavaostja puhul. Selline</p>

	<p>aga on otsustajaks haldusorgan ise. Palume eelnõus sarnaselt muu kehtiva õigusega näha ette, et kontrolltehtingu tegemise otsustab haldusorgani juht.</p> <p>Eelnõu kohase TaimKS § 88³ lg-ga 5 antakse PTA-le õigus kontrolltehtingu tegemisel kaasata sellesse varjatult teisi isikuid, samuti lubatakse ametnikul kasutada väljamõeldud nime ja ametitunnistust. Leiame, et sellise õiguse andmine riikliku järelevalve menetluses ei ole eesmärgi suhtes proportsionaalne. Haldusmenetlus on avalik (HMS § 7 lg 1) ning haldusmenetluse tõendid tuleb koguda avalikult. Seega palume TaimKS § 88³ lg 5 eelnõust välja jätta.</p>	<p>teguviis ei võimalda tuvastada tegelikku rikkumist.</p> <p>Tarbijakaitseseaduse § 63 lõike 5 teise lause kohaselt, kui kontrolltehtingu laadist tulenevalt ei ole võimalik saavutada kontrolltehtingu eesmärki, võib ametiisik vajaduse korral kasutada väljamõeldud nime või kaasata tehtingu tegemisse avaliku korra eest mittevastutava isiku tema nõusolekul. Kuna tarbijakaitseseaduse kohaselt kontrollitakse väga laias ulatuses erinevaid tooteid, siis ei saa pidada proportsionaalseks, et ametniku isiku varjamise erandit ei võimaldata kehtestada taimekaitse seaduses, mille alusel kontrollitakse konkreetseid tooteid ja tegevusi, mille riskid on selgelt välja toodud.</p> <p>Kontrolltehtingu tegemise võimalust eeldab ametliku kontrolli määrus selles määru kehtestatud nõuete igakülgseks täitmiseks. Ametliku kontrolli määrus hõlmab lisaks taimetervise valdkonnale ka toidu, sööda ja veterinaaria valdkonda, mistõttu oleme ette valmistamas samasisulist muudatust ka nende valdkondade seadustes. Lisaks nimetatud valdkondadele on kontrolltehtinguga seonduv väljatöötamisel kaladuse valdkonnas.</p> <p>2024. a juunis esitas Justiitsministeerium kooskõlastamiseks korrakaitse seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuse, milles analüüsiti ka kontrolltehtinguga</p>
--	---	---

		<p>seonduvaid asjaolusid ning paluti ministeeriumitel anda tagasisidet kontrollteingu tegemise praktiliste vajaduste kohta. Nimetatud VTK kohaselt ei olnud tol hetkel KorS-is kavas sätestada üleüldist õigust kasutada kontrollteingu tegemisel väljamõeldud identiteeti või vabatahtliku (sh alaealise) abi, ning aktsepteeriti, et konkreetse vajaduse olemasolul on kontrollteinguga seonduv kehtestatud eriseadustes. Täna on kontrollteingu meede kehtestatud seitsmes seaduses ning ReMi valitsemisalast lisanduks tulevikus veel viis seadust. Leiame, et see viitab kontrollteingu kasutamise laialdasele vajadusele, mistõttu teeme veelkord ettepaneku kaaluda korrakaitseaduse täiendamist kontrollteingu regulatsiooniga. Sellega on tagatud kontrollteingu tegemise ühtsed õiguslikud alused ning võimalike erandite kehtestamine on läbipaistvam ja vähem aeganõudvam.</p> <p>Seega on kontrollteingu meetme rakendamise võimalus ReMi valitsemisalas väga oluline ning kontrollteingu üldregulatsiooni puudumiseni on vajalik liikuda kontrollteingu regulatsiooni väljatöötamisega edasi. Võimalike vastuseisude osas palume JDMi seisukohta, kuidas kehtestada kontrollteingu regulatsioon õiguspäraselt.</p>
--	--	--

		<p>Seoses kontrollteingu tegemise üle otsustava isiku määramisega seaduses märgime, et ei arvesta märkusega.</p> <p>Korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse kehtestamisega 2014. a ühtlustati TaimKSi terminoloogia korrakaitseaduse terminoloogiaga. Nii on järelevalvemeetme rakendamise üle otsustamise õigus lahendatud organisatsioonisiselt ega ole seaduse tasandil seotud konkreetse ametikohaga.</p> <p>Seda lahendust toetab ka haldusmenetluse seaduse § 8 lõige 3, mille kohaselt määratakse haldusorganisiselt isikud, kes tegutsevad haldusmenetluses haldusorgani nimel, kui seaduses või määruses ei ole sätestatud teisiti.</p> <p>Seda võimalust oleme kasutanud kogu TaimKSis ja ka mujal REMi valitsemisala seaduses.</p>
	<p>3. Eelnõu § 1 punktiga 36 soovitakse TaimKS täiendada §-ga 98⁴ järgmises sõnastuses:</p> <p><i>„§ 98⁴. Taime, taimse saaduse ja muu objekti liiduvälisest riigist Eestisse toimetamisel saadetest teavitamata jätmise</i></p> <p><i>(1) Taime, taimse saaduse ja muu objekti liiduvälisest riigist Eestisse toimetamisel saadetest teavitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.</i></p> <p><i>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 8400 eurot.“</i></p> <p>Eelnõu seletuskirja alguses rõhutatakse, et muudatusi tehakse praktikast tulenevatel põhjustel.</p> <p>Seletuskirjas (lk 58) on kõnealuse väärtekoosseisu kehtestamist põhjendatud mh sellega, et ettevõtjate ja kodanike käitumine sõltub</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Täiendava analüüsi tulemusena on kõnealune väärtekoosseis eelnõust välja jäetud eesmärgiga analüüsida ülevaatlikult väljapakutud karistusmäära ja ka juba kehtivaid karistusmäärasid, et tagada nende ajakohasus ja proportsionaalsus.</p> <p>Taimetervise valdkonna karistusmäärade täiendava analüüsi esitame järgmise väljatöötamiskavatsuse raames.</p>

	<p>sellest, milline on karistuse iseloom ja suurus võrreldes rikkumisest saadud kasuga:</p> <p><i>6.2 Kavandata muudatus: väärteokoosseisu kehtestamine taime, taimse saaduse ja muu objekti liiduvälisest riigist Eestisse toimetamisel saadestisest teavitamise nõuete rikkumise eest Mõju valdkond: majandus Mõju sihtrühm: ettevõtjad ja kodanikud Karistuse kehtestamine taimetervise nõuete rikkumise eest ei suurenda ettevõtjate ja kodanike halduskoormust, kuivõrd ettevõtjad ja kodanikud peavad seaduses sätestatud nõudeid järgima sõltumata sellest, kas sätete rikkumise eest on ette nähtud karistus või mitte. Ettevõtjate ja kodanike käitumine sõltub sellest, milline on karistuse iseloom ja suurus võrreldes rikkumisest saadud kasuga. Karistuse kehtestamist võib pidada ennetavaks meetmeks, mis paneb ettevõtjaid ja kodanikke hoolsamalt käituma. Väärteokoosseisu kehtestamise eesmärk on rikkuja vastutusele võtmine ning riigipoolne reaktsioon ebaõigele käitumisele</i></p> <p>Seletuskiri lk 53 märgib, et rikkumiste toimepanemise eest ettenähtud väärteokaristuse määr on sama, mis teiste taimetervise valdkonna väärteokoosseisude puhul, millest tulenevalt kehtestatakse füüsilisele isikule karistusena rahatrahv kuni 300 trahviühikut ning juriidilisele isikule rahatrahv kuni 8400 eurot.</p> <p>Tõstatame küsimuse, kas taimetervise valdkonna väärteokoosseisude hulka kuuluvad kõik TaimKS vastutuse peatüks sätestatud väärteod või mitte. Kuni 8400 euro suurune rahatrahv on juriidilisele isikule ette nähtud §-des § 982 (Puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemise ja märgistamise ning puidust pakkematerjali parandamise nõuete rikkumine), § 983 (Taimepassi väljaandmise nõuete rikkumine) ning § 991 (Taimekaitsevahendi pakendamise ja märgistamise nõuete rikkumine).</p> <p>Kas taimekaitsevahendi turustamise ja kasutamise nõuete rikkumine (§ 99) ei kuulu taimetervise valdkonna väärtegude hulka? Selle väärteo puhul on ettenähtud karistusmäär kuni 32 000 eurot.</p> <p>Seletuskirjas viidatakse läbivalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2017/625 (edaspidi ametliku kontrolli määrus)1. Kui lugeda viidatud määruse artiklit 139, siis selle kohaselt peavad</p>	
--	---	--

	<p>liikmesriigid kehtestama karistused, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.</p> <p>Oleme arvamusel, et kuni 8400 euro suurune rahatrahv juriidilisele isikule ei ole määruse nõuetega kooskõlas. Rahatrahvi määr ei mõjuta ettevõtjate käitumist seaduskuulekuse suunas, nagu seletuskirja lk 58 mõjudes ette nähakse.</p> <p>Juriidilise isiku rahatrahvimäär kuni 8400 eurot ei ole EL määrusi silmas pidades tõhus, proportsionaalne ja hoiatav. Füüsilise isiku karistusmäär on normis kavandatud maksimaalsena ehk kuni 300 trahviühikut, juriidilise isiku karistusmäär 8400 eurot jääb aga KarS üldosa §-ga 47 lubatavast maksimaalmäärast kaugemale.</p> <p>Rõhutasime juriidilise isiku karistusmäärade ülevaatamise vajadust juba 21.10.2019 kooskõlastuskirjas nr 8-2/55422:</p> <p><i>Kehtivas TaimKS-is ettenähtud sanktsioonid juriidilisele isikule, mis nüüd on jäetud eelnõus muutmata, jäävad aega, mil karistusseadustiku üldosa § 47 nägigi juriidilise isiku maksimaalse karistusena ette 50 000 krooni ja see lubatud maksimaalmäärast lähtuv karistus oli ka seaduses ära kasutatud. Sellest saab teha järelduse, et 2004. a, mil TaimKS vastu võeti1, peeti oluliseks, et juriidilist isikut saaks teatud väärtegade eest karistada maksimaalse rahatrahviga, mis on võimalik (nt § 97) või sellele lähedane karistus (nt § 98) . Rahatrahvi määr 50 000 krooni teisendati eurodeks 2011. a. euro kasutusele võtmise seadusega2.</i></p> <p><i>Alates 1.01.2015 võib karistusseadustiku üldosa § 47 kohaselt juriidilist isikut karistada kuni 400 000 euro suuruse rahatrahviga. Enne seda oli juriidilise isiku maksimaalne rahatrahvimäär tõusnud 3200-lt eurolt kuni 32 000 euron. See tõus sai võimalikuks 15.03.2007 jõustunud karistusseadustiku muudatustega3, mille kohaselt asendati KarS § 47 lõikes 2 sõnad „viiskümmend tuhat“ sõnadega „viissada tuhat“.</i></p> <p><i>Kui 2004. a peeti TaimKS-is juriidilise isiku karistusmäärasid oluliseks, siis 15 aastat hiljem ehk 2019. a ei saa seda enam väita.</i></p> <p><i>Tõenäoliselt on juriidilise isiku sanktsioonide muutumatuna püsimise üheks põhjuseks see, et praktikas ei ole juriidilisi isikuid TaimKS-is sätestatud väärtegade eest kas mitte üldse või on neid väga harva vastutusele võetud. Seetõttu ei tekita karistusmäär ka erilist tähelepanu.</i></p>	
--	---	--

	<p><i>Tõstatame küsimuse, kas Euroopa Liidu õigusaktid ei nõua taimekaitse valdkonnas juriidilisele isikule karmimaid karistusi kui kuni 3200 euro suurune rahatrahv. Reeglina nõutakse, et karistus oleks mõjus, proportsionaalne ja hoiatav.</i></p> <p>Eelnevale tuginedes palume TaimKS kehtivad ja eelnõus pakutud karistumäärad üle vaadata ja tõsta need tasemele, mis vastaks tõhususe, proportsionaalsuse ja hoiatavuse nõuetele.</p>	
	<p>Andmekaitsealased märkused kehtiva TaimKS kohta</p> <p>4. Kuivõrd eelnõuga muudetakse muu hulgas TaimKS andmekogude regulatsiooni, toome järgnevalt esile andmekaitsealised murekohad kehtivas TaimKS-s, mis on võimalik käesoleva eelnõu raames lahendada.</p>	
	<p>5. TaimKS § 30 lg 1 ja § 80 lg 2 – kõnealuste sätetega nähakse ette, et register asutatakse ja selle põhimääruse kehtestab... Juhime tähelepanu, et andmekogu asutamist põhimäärusega ei ole vaja ette näha, kuna seaduse regulatsiooni sätestamisega on andmekogu juba asutatud. Seetõttu palume eelnõu täiendada ja lisada sinna viidatud sätete muudatused, millega jäetakse välja sõnad „asutab ja“.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Eelnõus on tehtud asjakohane muudatus.</p>
	<p>6. TaimKS § 30 lg 5 – kõnealuse sättega nähakse ette, et taimetervise registrile kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses (MSÜS) registri kohta sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi. MSÜS kohaselt töödeldakse registris ka isikuandmeid. Igasugust isikuandmete kogumist, säilitamist, kasutamist ja avalikustamist käsitatakse eraelu puutumatuse (PS § 26) riivena. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja. Riigikogu võib täidesaatvat võimu volitada reguleerima üksnes vähem intensiivseid põhiõiguste piiranguid ning sealjuures peab seaduses sisalduv volitusnorm olema täpne, selge ja vastavuses piirangu intensiivsusega. Seda põhimõtet tuleb järgida ka isikuandmete</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Analüüsime taimetervise registri sätete kohta tehtud ettepanekuid eraldi käesolevast eelnõust, kuna eelnõu menetlemise ajaraam ei võimalda eelnõusse täiendavate küsimuste lisamist. Eelnõu üks peamine eesmärk on parandada esimesel võimalusel taimekaitsevahendite turulelaskmise menetluse tasustamise probleemeid.</p>

	<p>töötlemisel. See tähendab, et isikuandmete töötlemine peab olema reguleeritud seadusega. Määrusega võib seaduse norme täpsustada, kuid seda üksnes selge ja täpse ulatusega volitusnormi alusel. Mida intensiivsem on põhiõiguste piirang, seda üksikasjalikumad peavad olema täitevvõimu tegutsemise aluseks olevad volitusnorm ja menetlusnormid. Seega ei sobi isikuandmete töötlemise seaduslikuks aluseks üldine volitusnorm, mis jätab kõik peamised küsimused täitevvõimu reguleerida. Eelkõige peab seaduse tasandil määratlema isikuandmete töötlemise olukorrad ja eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseisu vähemalt isikuandmete kategooriate täpsusega (viimast võib seaduse volitusnormi alusel määrusega täpsustada) ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtajad. Igasugune isikuandmete töötlemine peab vastama andmetöötluse põhimõtetele vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklis 5 sätestatule. Isikuandmete töötlemise olukorrad, eesmärgid, töödeldavate andmete koosseis ning säilitamise tähtajad on ette nähtud MSÜS-is, küll aga tuleb täpsustada seaduses põhimääruse kehtestamise volituse raame. Eelnevast tulenevalt palume täpsustada põhimääruse kehtestamise volitusnormi selliselt, et sealt nähtuks volituse selged raamid. Näiteks võiks volitusnormi raamid olla sätestatud selliselt:</p> <p><i>(x) Registri põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:</i></p> <p><i>1) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;</i></p> <p><i>2) täpsem andmekoosseis;</i></p> <p><i>3) vastutava töötleja ja volitatud töötleja ülesanded;</i></p> <p><i>4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;</i></p> <p><i>5) muud korralduslikud küsimused.“;</i></p>	
	<p>7. TaimKS § 30 lg 5 – kõnealuse sätte kohaselt kohaldatakse registri suhtes MSÜSis registri kohta sätestatud. MSÜS § 51 lg 2 näeb ette, et registripidaja tagab, et registriandmed on igaühele asjaomase veebilehe kaudu tasuta kättesaadavad. Palume täpsustada, kas see tähendab ka isikuandmete avalikustamist. Kui jah, siis olukorras, kus avalikustatavad andmed hõlmavad ka isikuandmeid, siis tuleb PS §-st 26 tulenevalt seaduse tasandil ette näha, milliseid andmeid avalikustatakse ja mis</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Analüüsimine taimetervise registri sätete kohta tehtud ettepanekuid eraldi käesolevast eelnõust, kuna eelnõu menetlemise ajaraam ei võimalda eelnõusse täiendavate küsimuste lisamist. Eelnõu üks peamine eesmärk on parandada esimesel võimalusel</p>

	<p>eesmärgil. Selgitame, et avaliku teabe seaduse (AvTS) kohaselt on avalik teave kogu mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites ning sellele teabele juurdepääsu võib piirata seaduses sätestatud korras (AvTS § 3). Isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt peab igasugusel andmetöötlusel olema eesmärk. Taimetervise registrit peetakse ja seal töödeldakse andmeid seadusest tuleneva kohustuse täitmise lihtsustamiseks. Selge ei ole aga, mis eesmärgil teatud andmeid avalikustatakse. Võib oletada, et seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks ei ole vajalik andmete avalikustamine ning viimasel on registri pidamise eesmärgist erinev eesmärk, mida aga seadusest ega põhimäärusest ei nähtu. Olukorras, kus avalikustatavad andmed hõlmavad ka isikuandmeid, palume eelnõu täiendada, nähes avalikustatavate isikuandmete kategooriad ja avalikustamise eesmärk ette seaduse tasandil.</p>	<p>taimekaitsevahendite turulelaskmise menetluse tasustamise probleemid.</p>
	<p>8. TaimKS § 80 – kõnealuse sättega nähakse ette taimekaitsevahendite registri regulatsioon. TaimKS § 80 lg 3 kohaselt töödeldakse nimetatud registris ka isikuandmeid. Nagu eespool TaimKS § 30 lg 5 puhul mainitud, tuleb sellisel juhul seaduse tasandil määratleda isikuandmete töötlemise olukorrad ja eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseisu vähemalt isikuandmete kategooriate täpsusega (viimast võib seaduse volitusnormi alusel määrusega täpsustada) ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtajad. Isikuandmete töötlemise eesmärgid ja koosseis on seaduses ette nähtud, küll aga puuduvad säilitustähtajad. Palume seadust täiendada säilitustähtaegade regulatsiooniga. Lisaks eelnevale tuleb TaimKS § 80 regulatsiooni täiendada põhimääruse kehtestamise volitusnormi selgete raamidega (vt ka selle kohta TaimKS § 30 lg 5 kohta tehtud märkust).</p>	<p>Märkustega on arvestatud osaliselt. Isikuandmete kaitse seaduse¹ § 17 lõige 1 võimaldab kehtestada töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtaja seaduse või määrusega. Isikuandmete säilitamise tähtaja kehtestamine seaduses ei ole otstarbekaks, kuna sellisel juhul ei ole vastutaval töötlejal võimalik kehtestada täpsemat säilitamise tähtaega. Selleks, et järgida isikuandmete töötlemisel säilitamise põhimõtet, peaks registri vastutaval töötlejal olema võimalik kehtestada asjaolusid arvestades selline säilitustähtaeg, mis on vähim vajalik konkreetsete isikuandmete töötlemiseks.</p>
	<p>9. TaimKS § 81 lg 3 – kõnealuse sätte kohaselt vastutab taimekaitsevahendite registrisse kantud isik tema esitatud andmete</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p>

¹ RT I, 12.07.2025, 14

	<p>õigsuse eest. Juhime tähelepanu, et sellised sätted ei vabasta andmekogu pidajat vastutusest. Vastutav töötleja vastutab andmekogus töödeldavate andmete õigsuse eest³.</p> <p>3 Vt selle kohta Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-231/22 État belge.</p>	<p>TaimKSi § 81 lõike 3 eesmärk on sätestada isiku vastutus hoida tema esitatud andmed ajakohased taimekaitsevahendite registris. Seda täpsustab lõike 3 teine lause, mille kohaselt peab isik andmete muutumise korral viivitamata taotlema registris muudatuse tegemist. Seega ei ole sätte eesmärk vähendada vastutava töötleja vastutust. Tema vastutus on ammendavalt kehtestatud avaliku teabe seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses.</p>
	<p>TaimKS § 82 lg 1 – kõnealuse sätte kohaselt on taimekaitsevahendite registrisse kantud andmed, välja arvatud ärisaladust sisaldavad andmed, avalikud. Selgitame, et avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 kohaselt on avalik teave (edaspidi teave) mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Nimetatud teabele juurdepääsu võib piirata seaduses sätestatud korras. Seega lähtub AvTS eeldusest, et kogu teave, mida riik töötleb oma ülesannete täitmisel, on avalik, välja arvatud juhul, kui teabe suhtes on kehtestatud juurdepääsupiirang.</p> <p>AvTS-is on juurdepääsupiirangud sätestatud §-s 35. Juurdepääsupiirangud ei kohaldu automaatselt, vaid teabevaldajal on igakordne kohustus kaaluda, kas piirangut teabe suhtes kohaldada või mitte (va mõned üksikud n-õ absoluutsed juurdepääsupiirangud).</p> <p>Justiits- ja Digiministeeriumi seisukoht on, et AvTS-is sätestatud juurdepääsupiirangud peaksid üldjuhul katma kõik võimalikud juhud, millal võib olla õigustatud andmetele juurdepääsu piirata. Kuigi AvTS § 35 lg 1 p 19 võimaldab eriseadustes juurdepääsupiiranguid kehtestada, siis seda saab teha üksnes põhjendatud juhtudel (mh tuleb hinnata, kas AvTS § 35 alused on piisavad). Samas ka eriseadustes juurdepääsupiirangute ettenägemisel peab teabevaldajale jääma kaalutusõigus, st andmed ei tohi olla automaatselt</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Eelnõu on täiendatud muudatusega kõnealuse sätte kehtetuks tunnistamise kohta.</p>

	<p>juurdepääsupiiranguga, vaid teabevaldaja langetab iga kord eraldi otsustuse, kas andmed on avalikud või juurdepääsupiiranguga. Juhime ka tähelepanu, et isegi kui teave on tunnistatud asutusesiseseks (AK) teabeks, siis olukorras, kus selle teabe suhtes esitatakse teabenõue, peab teabevaldaja iga kord hindama, millises osas seda teavet saab siiski avalikustada ja millises osas kehtib mõni juurdepääsupiirang, ning enne teabe avalikustamist piiratud osa kinni katma (AvTS § 38 lg 2).</p> <p>AvTS § 438 lõike 1 kohaselt peavad andmekogus töödeldavad andmed olema avalikult kättesaadavad, kui neile ei ole seadusega või selle alusel kehtestatud juurdepääsupiirangut. Andmekogude juhendi kohaselt: „AvTS võimaldab teabele, sh andmekogudele, juurdepääsupiirangu seada kas AvTS § 35 alustel või eriseaduse alusel. Seega peabki eriseaduses vajadusel sätestama erinormina AvTS-ist andmete juurdepääsupiirangu. Juurdepääsupiirangu norm peab olema konkreetne ja selge ning sellest peab selguma, miks juurdepääsupiirang kehtestatakse.“. Eriseaduses andmekogu andmetele absoluutse juurdepääsupiirangu kehtestamisel tuleb lähtuda sellest, et selline juurdepääsupiirang on lubatud kehtestada üksnes olukorras, kui on teada, et kõik andmekogus olevad andmed on juurdepääsupiiranguga. See tähendab, et seadusandja peab eriseaduses absoluutse juurdepääsupiirangu kehtestamisel tegema andmekogus sisalduva kogu teabe suhtes kaalutlusotsuse, hinnates ühelt poolt avalikku huvi nende andmete avalikustamise suhtes ning teiselt poolt selle teabe asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamisega kaitstavat huvi. Näiteks on üheks selliseks absoluutseteks juurdepääsupiiranguks AvTS-is ette nähtud § 35 lg 1 punkt 5, mis näeb kohustuslikuna ette, et kaitseväge valdusse sõjalise valmisoleku tõstmisel ja mobilisatsiooni korral üleantava riigivara kohta käiva teabe peab teabevaldaja tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks ilma, et tal oleks sealjuures antud võimalus kaaluda sellise piirangu põhjendatust. Samas on seadusandja AvTS § 35 lõikes 1 loetletud juurdepääsupiirangute puhul valdavalt pannud teabevaldajale siiski kohustuse juurdepääsupiirangu vajalikkust hinnata. Näiteks AvTS § 35 lg 1 p 7, mille kohaselt tuleb AK teabeks tunnistada teave, mille avalikuks tulek ohustaks (st teabevaldaja peab igal juhul</p>	
--	--	--

	<p>hindama, kas ohustab või ei ohusta) muinsuskaitse all olevat objekti või muuseumikogusse kuuluvat museaali.</p> <p>2020. aasta 1. detsembril jõustus Tromsø konventsioon, mille Eesti ratifitseeris 2016. aastal. 2024. aastal antud hinnangus Eesti seadusandluse kooskõla kohta nimetatud konventsiooniga on välja toodud, et absoluutsed seadusega ette nähtud erandid teabe avalikkusest peavad olema minimaalsed. Lisaks on Eesti eelnevalt nimetatud hindamise raames antud selgitustes viidanud, et isegi kui sellised absoluutsed erandid teabe avalikustamisest on kehtestatud, siis on seadusandja selle kehtestamise raames hinnanud juba, kas erandiga kaitstud huvi kaalub igal juhul üle avaliku huvi nimetatud teabe vastu.</p> <p>Seoses Tromsø konventsiooniga on oluline ka märkida, et eriseaduses sätestatav täiendav juurdepääsupiirang peab jääma konventsiooni artikliga 3 antud raamidesse. Konventsiooni artikkel 3 annab ammendava loetelu põhjustest, millest tulenevalt võib piirata ametlikele dokumentidele juurdepääsu ning liikmesriigil ei ole õigust seda loetelu laiendada.</p> <p>Eelnevast tulenevalt on Justiits- ja Digiministeerium seisukohal, et eriseaduses saab täiendava juurdepääsupiirangu ette näha üksnes juhul, kui AvTS sellekohast alust ette ei näe. Eriseaduses sätestatud juurdepääsupiirangu normist peab nähtuma selgelt piirangu kehtestamise eesmärk, st millist huvi avaliku huvi vastu kaalutakse. Seletuskirjas tuleb välja tuua, millise Tromsø konventsiooni artiklis 3 sätestatud aluse alla sätestatav juurdepääsupiirang mahub ja millise mõttekäigu tulemusel sellise järelduseni jõutud on. Antud juhul aga katab AvTS § 35 lg 1 p 17 ette nähtud piirangu. Kokkuvõttes on käesoleval juhul kogu andmekogus olev teave avalik, kui selle suhtes ei kehti juurdepääsupiirangut, milleks antud andmekogu puhul on ilmselt AvTS-ist tulenevalt ärisaladus ja isikuandmed.</p> <p>Eeltoodule tuginedes palume eelnõu täiendada sättega, milles TaimKS § 82 lg 1 tunnistatakse kehtetuks.</p>	
	<p>Muud märkused</p> <p>11. Alates 25.05.2025 jõustus hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) muudatus, millega kehtestati halduskoormuse</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

	<p>tasakaalustamise reegel – iga halduskoormust suurendava nõudega tuleb kavandada ka halduskoormust vähendav muudatus (HÕNTE § 1 lg 41). Reegli rakendamise juhised on kättesaadavad meie veebilehel[1].</p> <p>Vastavalt HÕNTE § 41 lg 2 p 3 tuleb seletuskirja sisukokkuvõttes anda ülevaade eelnõu muudatuste mõjust halduskoormusele (ettevõtjatele, inimestele, vabaühendustele). Juhime tähelepanu, et kui eelnõu muudatused peaksid eelnimetatud sihtrühmade koormust kasvatama ning see ei liigitu HÕNTE-ga lubatud erandite alla (vt HÕNTE § 1 lg 42), tuleb eelnõu autoreil samaaegselt leida ka võimalused koormuse vähendamiseks. Vähendamise võimalused tuleb samuti ülevaatlikult sisukokkuvõttesse lisada.</p>	Seletuskirja sissejuhatavat osa on asjakohaselt täiendatud.
	12. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jälgiga tehtud märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.	Märkusega on arvestatud.
	13. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.	Märkusega on arvestatud.
Justiits- ja Digiministeerium – eelnõule esitatud märkused	<p>EN (7) Kaubasaadeti vormistatakse vabasse ringlusesse, kui saadeti vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 1 lõikes 2 sätestatud nõuetele.”;</p> <p>ETTEPANEEK</p> <p><i>Viidatud määruse art 1 lg 2 kehtestab määruse kohaldamisala (valdkonnad, kus tehakse ametlikku kontrolli) ega sisalda nõudeid saadetisele. Palume asendada viitega asjakohasele sättele.</i></p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Antud punkt on eelnõust välja jäetud ja kehtiv TaimKS § 37 lg 7 tunnistatakse kehtetuks tulenevalt sellest, et saadetise vabasse ringlusesse vormistamise nõuded on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625.</p>
	<p>12) paragrahvi 65 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(1) Taimekaitsevahendi Eestis turule laskmiseks esitab isik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklites 33, 40, 47, 51 ja 53 nimetatud loa saamiseks kirjaliku taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile ning tasub riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>juhul, kui Eesti on taotlust läbi vaatav liikmesriik sama määruse artikli 35 tähenduses. Riigilõivu ei tule tasuda sama määruse artiklites 40, 51 ja 53 nimetatud taotluse esitamise eest.”;</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>Lõike esimese lause järgi tuleb art 40 ja 51 korral riigilõiv tasuda, teises lauses ei tule tasuda. Laused on omavahel vastuolus, kuna sisaldavad viiteid samadele artiklitele. Palume üle vaadata ja korrigeerida.</i></p> <p><i>Lisada täpsustav „sama määruse“ vastavalt enne lõike „artikli 35“ ja „artiklites 40, 51 ja 53“.</i></p>	
	<p>13) paragrahvi 73 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „riigilõivu” tekstiosaga „riigilõivuseaduses sätestatud määras juhul, kui Eesti on taotlust läbi vaatav liikmesriik sama määruse artikli 35 tähenduses”;</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Lisada täpsustav „sama määruse“ enne lõiku „artikli 35 tähenduses“.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>17) paragrahvi 781 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:</p> <p>„(3) Õhust pritsitav ala ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ala.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>Normi sisu ei ole arusaadav, sest normi struktuur vastab definitsiooni struktuurile, aga SK järgi võib eeldada, et soovitakse kehtestada keeld, st keelata õhust pritsimine lg 1 nimetatud alal (avalikus kohas). Kui nii, siis tuleb see ka normis sõnaselgelt väljendada, näiteks nõnda:</i></p> <p><i>Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alal ei ole lubatud kasutada taimekaitsevahendit õhusõidukilt.</i></p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>27) paragrahvi 80 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„(3) Taimekaitsevahendite registrisse kantakse andmed turule lastud taimekaitsevahendite ja taimekaitsetunnistuse kohta, samuti taimekaitsevahendi tootja ja turustaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi kasutaja nimi, registri- või isikukood või isikukoodi puudumise korral sünniaeg, kontaktandmed ning andmed taimekaitsevahendi hoiu- ja turustamiskoha kohta.“;</p> <p>ETTEPANEK</p>	Märkusega on arvestatud.

	<i>Sidesõna ja koma asemel aitab siin paremini eristada andmeid kasutaja kohta ja andmeid koha kohta.</i>	
	<p>(2) Järelevalvetasu on ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 80 kohaselt käesoleva seaduse alusel kehtestatud määras tasutav summa järgmiste järelevalvetoimingute tegemise eest:</p> <p>1) käesoleva seaduse § 16 lõike 2 alusel tehtud ekspordi fütosanitaarsertifikaadi, reekspordi fütosanitaarsertifikaadi ja ekspordieelse fütosanitaarsertifikaadi menetlemisega seotud kontrollitoimingud;</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>TaimKS § 16 kasutab väljendit "ekspordieelne sertifikaat"</i></p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 2 punktis c sätestatud juhul, käesoleva seaduse § 87¹¹ lõikes 1¹ ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul teeb Põllumajandus- ja Toiduamet eelmise kalendrikuu jooksul tehtud järelevalvetoimingute eest järelevalvetasu sissenõudmise otsuse iga kalendrikuu kümnendaks kuupäevaks.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>Palume kontrollida viidet. Eelnõuga lisatavas § 87-11 ei ole lõiget 1-1.</i></p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>„§ 88³. Kontrolltehing</p> <p>(1) Põllumajandus- ja Toiduametil on õigus teha kontrolltehing, kui käesolevas seaduses või Euroopa Liidu õigusaktis taimepassi ja selle väljastamise, sealhulgas kaitstava piirkonna kohta sätestatud nõuete, taimekaitsevahendi loa olemasolu ning taimekaitsevahendi turulelaskmise ja turustamise kohta kehtestatud nõuete täitmise üle ei ole muul viisil võimalik järelevalvet teostada või see on oluliselt raskendatud ning kontrolltehing on vajalik olulise ohu ennetamiseks või korrarikkumise väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või kõrvaldamiseks käesoleva seaduse §-s 881 sätestatud juhtudel. Kontrolltehtingu tegemise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet.</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>ETTEPANEK</p> <p><i>Palume sõnastus ühtlustada KorS sõnastusega: ohu ennetamine, väljaselgitamine ja tõrjumine ning korrarikkumise kõrvaldamine.: Pakutud sõnastus,, ...olulise ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks käesoleva seaduse §-s 88¹ sätestatud juhtudel. Kontrolltehtingu tegemise otsustab Põllumajandus- ja Toiduamet“</i></p>	
<p>Justiits- ja Digiministeerium – seletuskirjale esitatud märkused</p>	<p>1.1.Sisukokkuvõte</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>Vastavalt HÕNTE § 41 lg 2 p 3 tuleb seletuskirja sisukokkuvõttes anda ülevaade eelnõu muudatuste mõjust halduskoormusele (ettevõtjatele, inimestele, vabaihendustele). Juhime tähelepanu, et kui eelnõu muudatused peaksid eelnimetatud sihtrühmade koormust kasvatama ning see ei liigitu HÕNTE-ga lubatud erandite alla (vt HÕNTE § 1 lg 42), tuleb eelnõu autoreil samaaegselt leida ka võimalused koormuse vähendamiseks. Vähendamise võimalused tuleb samuti ülevaatlikult sisukokkuvõttesse lisada.</i></p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>1.3. Märkused</p> <p>Eelnõuga kavandatavatest muudatustest mõjutatud sihtrühmadeks on nii taimetervise kui ka taimekaitse valdkonnas tegutsevad ettevõtjad, PTA, Maaelu Teadmuskeskus (edaspidi METK) ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (edaspidi PRIA).</p> <p>ETTEPANEK</p> <p><i>See info sobib paremini seletuskirja sisukokkuvõttesse (p 1.1).</i></p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>2. LK 3 Seaduse eesmärk.</p> <p>Eelnõu ettevalmistamisele eelnes TaimKS-i ja riigilõivuseaduse (edaspidi RLS) muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuse² (edaspidi TaimKS-i VTK) koostamine.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Ajakohastada viide, õige on ilmselt järgnev:</p> <p>https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/35d145f9-6925-4c2a-8072-7ab6cd780acc</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

² Eelnõude Infosüsteemi toimik nr 23-0256. <https://eelvoud.valitsus.ee/main#Q1Ho0f0N>

	<p>Seoseid TaimKS-i VTK-ga on vaadeldud iga muudatuse juures eraldi. ETTEPANEK</p> <p>2. LK 3 VTK koostamata jätmise korral peavad EN autorid esitama vastava muudatuse juures nii põhjenduse kui ka viite(d) vastavale HÕNTE sättele, millele VTK koostamata jätmisel tugineti (vt HÕNTE § 1 lg 2 p-d 1-5).</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>2.1. LK 3 „Näiteks 2020. aasta 1. jaanuaril jõustunud söödaseaduse muudatuste³ kohaselt on söödajärelevalve tasu kehtestamisega tagatud järelevalve põhimõtete ühtsem rakendamine kõikidele sööda käitlejatele.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Ajakohastada viide, õige on ilmselt järgnev: https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/c6bf72c5-1863-4e40-8b28-c413811ce449</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>2.1.Lk 6</p> <p>Järelevalvetasu kohaldamisala laiendamise vajadust ja selle põhjuseid on lähemalt käsitletud seletuskirja punktis 2.1.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Antud juhul ongi tegemist seletuskirja punktiga 2.1. Kas viide on korrektne?</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>2.2 lk 7</p> <p>TaimKS-i VTK-s heakskiitmise taotluse tasu ja selle maksmise korra võimalikke muudatusi ei vaadeldud.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>VTK koostamata jätmise korral peavad EN autorid esitama nii põhjenduse kui viite vastavale HÕNTE sättele, millele koostamata jätmisel tugineti (vt HÕNTE § 1 lg 2 p-d 1-5).</p>	Märkusega on arvestatud.

³ Eelnõude Infosüsteemi toimik nr 19-0611. <https://eelvoud.valitsus.ee/main#hZM8181B>

	<p>2.3 Lk 8</p> <p>Kui 2013. aastal oli määrusega kehtestatud kulupõhine PTA tunnitasku määr 11,23 eurot/tunnis, siis 2025. aastal on see juba 78,49 eurot/tunnis. Samuti ei ole kasutatav riigilõivusüsteem piisavalt paindlik, et võimaldada PTA kulude õigeaegset hüvitamist. 2024. aasta jooksul on PTA-s toimunud mitu personali koosseisu muudatust, värvatakse uusi töötajaid, samuti on töötajate koolitamine olnud ajamahukas ja toonud kaasa lisakulusid. Selle põhjuseks on rangemaks muutunud nõuetest tingitud töö mahu kasv ning vajadus pidada kinni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1107/2009 kehtestatud tähtaegadest.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Mis (või milline tunnimäär sisalduv kululiik) on tinginud ligi 7-kordse kulude kasvu? Nt tarbijahinnaindeks on perioodil 2011-2024 kasvanud Statistikaameti andmetel u 64% ning keskmine palk ligi kaks korda. Palume lähemalt selgitada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>Lk 9. Tabel 1. Taimekaitsevahendi turule laskmise tasude (sh lõivude) võrdlus Eestis, Lätis, Leedus, Rootsis ja Soomes 2023. Allikas: PTA</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Täpsustada võiks, millele tuginevad tabelis toodud PTA andmed teiste riikide osas. Nimelt on teiste riikide osas toodud tasudel suured vahemikud ning Eesti osas vaid üks fikseeritud määr. Lisaks vajaks eraldi selgitamist, millistele kulupõhimõtetele on seni tuginetud teistes riikides tasumäärade kehtestamisel.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 9 ja järgnev Tabel 2. Kehtivate ja kavandatud riigilõivude võrdlus ning taimekaitsevahendi taotluse nõuetekohasuse kontrolliks kuluv lõivustatav hinnanguline ajakulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklite kaupa.</p> <p>Uute riigilõivude arvutamise aluseks võeti PTA poolt taotluse nõuetekohasuse kontrolliks keskmiselt kuluv aeg ning PTA 1.01.–2024-31.12.2024 eelarve alusel arvutatud taimekaitsevahendite turulelaskmise lubade menetlemisega seotud personali tunnitasku määr 68,11 eurot, mille</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>arvutamisel on arvesse võetud põhiteenuste ja tugiteenuste palgakulu ning majandamiskulu. Taimekaitsevahendite lubade menetlemisega seotud personali tunnitasu määr on ümardatud üles 70 euronit ning kattub PTA poolt prognoosina arvatud keskmise tasumääraga 70 eurot, mis kujuneb järgmiselt: ekspertide keskmine tunnitasu kokku koos tööandja maksudega sh koolitus- ja lähetuskulud 45,50 €eurot, PTA keskmine majandamiskulu tundidesse arvestatuna 24,50 eurot. Kehtivate ja kavandatud riigilõivude võrdlus on toodud tabelis 2.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Tabelis 2 toodud arvudest arusaamiseks oleks selgem, kui siinviidatud tekstis olevad arvud oleksid suhestatud otse tabeli vastava tulbaga - nt on uue riigilõivu arvutuskäik: $70 \cdot n(h)$.</p>	
	<p>LK 10. Tabel 2. Kehtivate ja kavandatud riigilõivude võrdlus ning taimekaitsevahendi taotluse nõuetekohasuse kontrolliks kuluv lõivustatav hinnanguline ajakulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklite kaupa.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Tabelis toodud loogika on raskesti jälgitav. Pole nt selge, miks osade toimingute osas ei ole märgitud uut riigilõivu summat ega aastast prognoosi. Kas neil juhtudel jääb uus riigilõiv praegusega võrreldes samaks?</p> <p>Tabeli 2 lahter "taotluste arv aastas" - Mille põhjal on saadud selles tulbas olevad arvud?</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 11 Taimekaitsevahendi erialase hindamise tasu tunnitasu kehtestab valdkonna eest vastutav minister igal aastal määrusega, tuginedes tasu määra vastuvõtmisele eelnenud nelja kvartali kuludele. Nii on võimalik arvestada hindamisele kulunud tegelikke kulusid, mitte prognoositud kulusid. Kirjeldatud muudatust TaimKS-i VTK-s ei analüüsitud.</p> <p>ETTEPANEK</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>VTK koostamata jätmise korral peavad EN autorid esitama nii põhjenduse kui viite vastavale HÕNTE sättele, millele tugineti (vt HÕNTE § 1 lg 2 p-d 1-5).</p>	
	<p>LK 12. Tabel 3. Taimekaitsevahendi loa taotluste kavandavad riigilõivud ja erialase hindamise tasud</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Tabel 3. Tulbad "eeldatav keskmine ajakulu" ja "riigilõivuga maksustatav ajakulu" - Tabeli põhjal pole aru saada, mida need kaks erinevat tulpa ajakulu mõistes tähendavad või miks osadel juhtudel on lahtrid tühjaks jäetud.</p> <p>Tabel 3. Tulp: Eeldatav tasu vastavalt tegelikult kulunud tundidele. Palume selgemalt märkida, kuidas on saadud arvud sellesse tulpa ning miks mõningatel juhtudel on lahtrid jäetud tühjaks.</p> <p>Tabel 3. Tulp: Taotluste arv aastas Kuidas on saadud selles tulbas olevad arvud?</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>2.4 LK 13. Kohustus teavitada taime, taimse saaduse ja muu objekti kaubasaadetise Eestisse toimetamisest ning vastutussäte teavitamata jätmise eest</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kuna antud teema VTK-s käsitlemist ei leidnud, siis tuua ära põhjendus ja HÕNTE säte, mille alusel jäeti VTK koostamata (vt HÕNTE § 1 lg 2 p-d 1-5).</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Antud vastutussäte on eelnõust välja jäetud, seega puudub vajadus seletuskirja täiendamiseks.</p>
	<p>2.5 LK 14 Taimekaitsevahendi pritsimine õhusõidukilt</p> <p>Võimalust kasutada taimekaitsevahendeid õhusõidukilt ei analüüsitud TaimKS-i VTK-s.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Selle teema puhul on ilmselt lähtutud HÕNTE lubatud erandist EL õiguse ülevõtmisel (HÕNTE § 1 lg 2 p 2). Palume teksti vastavalt täiendada ja VTK-st koostamata jätmise erandi kasutamist selle kaudu põhjendada.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>2.7 LK 17 Taimekaitsevahendi kasutamise üle arvestuse pidamine</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

	<p>ETTEPANEK</p> <p>Selle teema puhul on ilmselt lähtunud HÕNTE lubatud erandist EL õiguse ülevõtmisel (HÕNTE § 1 lg 2 p 2). Palume teksti vastavalt täiendada ja VTK-st koostamata jätmise erandi kasutamist selle kaudu põhjendada.</p>	
	<p>2.9 LK 19 Kontrolltehing</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kontrolltehing on seotud EL õiguse ülevõtmisega, kuid seda käsitleti ka eelnenud VTK-s. Täiendada järgnevat teksti.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 53 Eelnõuga § 1 punktiga 7 muudetakse TaimKS-i § 37 lõikeid 6 ja 7, milles täpsustatakse nõudeid taime, taimse saaduse või muu objekti toimetamisel liiduvälisest riigist Eestisse ning käsitlevad nõutavat teavitamist ja kaubasaadetise vormistamist vabasse ringlusse. Nende nõuete aluseks on ametliku kontrolli määruse artiklid 56 ja 57 ning nimetatud määruse alusel kehtestatud rakendusaktid .</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Palume lisada näiteid kehtestatud rakendusaktide kohta.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Tulenevalt muudatustest eelnõus ja § 37 lõike 7 kehtetuks tunnistamisest on tehtud vastavad parandused seletuskirjas.</p>
	<p>6.1. LK 57 Kavandatav muudatus: taimetervise valdkonnas ekspordi fütosanitaarsertifikaatide taotlemisel ning puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemise ja vastavusmäärgiga märgistamise ning puidust pakkematerjali parandamise nõuetekohasuse üle tehtava ametliku kontrolli tegemise eest võetavalt riigilõivult järelevalvetasule üleminek.</p> <p>...,„Selline süsteem on kasutusel juba ka teistes valdkondades ning võib olla suurema mõjuga ainult lühiajaliselt. Ametile sellega olulist töömahu kasvu ei kaasne, pigem muutub protsess tõhusamaks ja kiiremaks. Ka ettevõtja jaoks muutub süsteem lihtsamaks ja arusaadavamaks. „</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Selgitada, kuidas muutub tõhusamaks nii ametile kui ettevõtjale. Eelnevalt oli kirjas, et ettevõtja peab hakkama tasuma toimingujärgseid arveid varasema ühe ettemaksu asemel, mis suurendab küll kulude läbipaistvust, kuid võib kasvatada halduskoormust.</p>	Märkusega on arvestatud.
	LK 57 mõjud.	Märkusega on arvestatud.

	<p>„Näiteks maksis ettevõtja, kelle juures tehti üks kontroll kestusega 8,67 tundi, 2023. aastal 952 fütosanitaarsertifikaadi eest riigilõivu 26 237 eurot. Kui arvestada see ümber tunnitasuks, siis oleks tehtud kontrolli eest tulnud tasuda 442 eurot (arvestades tunnitasu määraks 55,26 eurot ja maksimaalseks kestvuseks 8 tundi). Sellele lisanduks tasu fütosanitaarsertifikaatide menetlemisele kuluva aja eest, mis oleks 26 303 eurot. Seega kokku oleks tulnud ettevõtjal maksta tunnitasu põhiselt 26 745 eurot ehk 508 eurot (~2%) aastas rohkem kui ta maksis aastal 2023.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kuna näites toodud andmed on allikaviiteta, siis on raske mõista nende aluseks olevaid arve. Kuna samade arvutustega on tegeletud ka seletuskirja 3. osas, siis võibolla on mõistlikum asendada see viitega varasemale osale?</p>	
	<p>LK 57 mõjud.</p> <p>Puidust pakkematerjali ning puidu ja muu objekti töötlemise ja vastavusmäärgiga märgistamise ning puidust pakkematerjali parandamise nõuete täitmise üle järelevalve teostamisele kuluv keskmine toimingu aeg (ilma sõidule kuluva ajata) on 6,58 tundi. Seega, kui tunnitasu määr oleks 55,26 eurot , oleks keskmine järelevalvetasu selle eest 363 eurot.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Lisada viide sellele, kust antud arv on tuletatud.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 57 mõjud.</p> <p>„Samas kehtiks järelevalvetoimingule ka maksimaalne ajaline ülemmäär, 8 tundi.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kas mõeldud on, et EN kohaselt hakkaks kehtima? Täpsustada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 58 mõjud.</p> <p>„Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk: puudub.</p> <p>Mõju olulisus: väike, osale ettevõtjatele on mõju positiivne, osale negatiivne.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kas mõeldud on, et EN kohaselt hakkaks kehtima? Täpsustada.“</p>	Märkusega on arvestatud.
	LK 58 mõjud.	Märkusega on arvestatud.

	<p>„Mõju valdkond: riigiasutuse töökorraldus (töökoormuse mõju pädevale asutusele)</p> <p>Mõju sihtrühm: järelevalveasutus (PTA) „</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Siin ja edaspidi PTA osas: lisada asutuse isikkoosseisu suurus ning võimalusel nende ametikohtade arv või osakaal, kes muudatusest otseselt mõjutatud on - nt teatud järelevalveosakonna koosseisu suurus vms.</p>	
	<p>LK 58 Mõjud</p> <p>„Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus: kavandatavad muudatused mõjutavad PTA töökorraldust, muutes selle lihtsamaks ja vähem koormavaks, kuivõrd lõivude laekumise üle eraldi arvestuse pidamine asendub sarnaselt teiste valdkondade järelevalvetasude üle arvestuse pidamisega.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Siit ei selgu, mil moel on ühe arvestusmeetodi asendamine teisega vähem koormavam. Täpsustada. Muudatuste mõjuga kokkupuude on ilmselt igapäevane ehk sage. Lisada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>LK 58 Mõju</p> <p>„6.2 Kavandatav muudatus: väärtekoosseisu kehtestamine taime, taimse saaduse ja muu objekti liiduvälisest riigist Eestisse toimetamisel saadetest teavitamise nõuete rikkumise eest“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Selle muudatuse puhul on kajastamata jäänud mõju keskkonnale (ohtlike taimekahjustajate levik), millega on seotud ka üldine majanduslik mõju ehk kahju nii kodanikele, ettevõtjatele kui ka riigieelarvele. Palume analüüsi vastavalt täiendada.</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Kuna antud punkt on eelnõust välja jäetud, puudub vajadus täiendusteks.</p>
	<p>6.3 LK 59 Kavandatav muudatus: muudetakse toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmise taotluse läbivaatamise tasu maksmise korda, kehtestades toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti erialase hindamise tasu ning eristades tasu maksmise hindamise eri etappide kaupa (eelnõu § 1 punkt 17).</p> <p>„Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk: väike“</p> <p>ETTEPANEK</p>	Märkusega on arvestatud.

	Negatiivne risk võib kaasneda ettevõtjale vajadusega senisest varem tasuda taotluse menetlemise eest. Vajadusel täpsustada.	
	6.3 LK 59 „Mõju olulisus: oluline“ ETTEPANEK Põhjendada antud hinnangut. Tuleb silmas pidada nt ka seda, et ettevõtjatele esitatakse esimesed arved senisest varem, mis ei pruugi olla ilmtingimata positiivne mõju, samuti on mõju sihtrühm üsna piiratud arvuga.	Märkusega on arvestatud.
	6.3 LK 59 „Mõju sihtrühm: taimekaitsevahendite tootjad ja turustajad ning kaudselt ka põllumajandustootjad“ ETTEPANEK Sihtrühm on eelnevast punktist erineva sõnastusega - kas tegelikult on silmas peetud sama sihtrühma? Sel juhul selguse huvides soovitame kasutada ühtset definitsiooni ning lisada ka sihtrühma(de) arvuline suurus. See kehtib siin ja ka edaspidi selle sihtrühma kohta.	Märkusega on arvestatud.
	6.3 LK 59 „Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus: otsene mõju taimekaitsevahendi toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti heakskiitmist taotlevatele ettevõtetele puudub – arvete kogusumma jääb samaks mis oli enne seaduse muudatust. „ ETTEPANEK Analüüsitud mõju kattub eelmises punktis analüüsituga (halduskoormus), mistõttu tuleks need mõjuanalüüsi punktid integreerida.	Märkusega ei ole arvestatud. Sihtgrupp on teine, lisaks vaadeldakse mitte halduskoormust vaid rahalist mõju.
	6.4. LK 60 Kavandata muudatus: taimekaitsevahendi turule laskmise loa taotluse menetlemise eest tasutavate riigilõivude muutmise. „Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus: riigi tulud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklite 33, 40, 43, 47, 51 kohase taimekaitsevahendite lubade“ ETTEPANEK	Märkusega ei ole arvestatud. Nimetatud määruse 1107/2009 artiklitel on kõigil oma spetsiifika ja seega puudub piisavalt kirjeldav ühine nimetaja, mis oleks täpsem kui „taimekaitsevahendite turule laskmise load“ või „taimekaitsevahendite load“. Kui kõigile artiklite numbritele

	Kas neid artikleid oleks võimalik sisulisemalt kokku võttes iseloomustada - lugejal on raske jälgida arvukaid viiteid, mis tuleks arusaamise huvides kõik eraldi üles otsida.	selgitused lahti kirjutada, muutub tekst väga pikaks.
	6.4. LK 60 „...ning riigilõivu tasumise nõue taimekaitsevahendite vastastikuse tunnustamise alusel loa taotlemisel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 40 tunnistatakse kehtetuks. Tunnistatakse kehtetuks säte, milles kehtestatakse riigilõiv taimekaitsevahendi loa taotlemisele vastastikuse tunnustamise alusel. „ ETTEPANEK Osaliselt sama sisu korduv esitamine.	Märkusega on arvestatud.
	6.4 LK 60 „Tunnistatakse kehtetuks säte, milles kehtestatakse riigilõiv taimekaitsevahendi loa taotlemisele vastastikuse tunnustamise alusel. Samuti kehtestatakse erisused, mille puhul ei tule tasuda riigilõivu. Senine keskmine taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluste menetlemise eest laekuvate riigilõivude summa väheneb arvestuslikult 81 280 eurolt 34 730 eurole.“ ETTEPANEK Tarbetu kordus.	Märkusega on arvestatud.
	6.5. LK 60 Kavandata muudatus: kehtestatakse taimekaitsevahendi erialase hindamise tasu, mida TaimKS-i § 65 lõikes 1 ja § 73 lõikes 1 nimetatud isik maksab PTA-le taimekaitsevahendi erialase hindamise eest taimekaitsevahendi loa taotluse menetlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklites 33, 40, 43, 45 ja 47 nimetatud loa saamiseks (eelnõu § 1 punkt 15). ETTEPANEK Ehk saab sisuliselt iseloomustades need kuidagi kokku võtta?	Märkusega ei ole arvestatud. Sisuliselt iseloomustades ei ole võimalik nõutavat täpsust säilitades kokku võtta sedavõrd erinevaid määruse 1107/2009 artikleid.
	6.5 LK 60 „Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus: seadusemuudatusega kehtestatakse taimekaitsevahendite Eestis turulelaskmise loa taotluse menetlemise eest makstavale riigilõivule taimekaitsevahendi erialase hindamisega seotud kulutustele vastav lisatasu, mis tähendab	Märkusega on arvestatud.

	<p>ettevõtjatele suuremaid kulusid taimekaitsevahendite turulelaskmise lubade taotlemisel .“</p> <p>ETTEPANEEK</p> <p>Siin on mainimata jäänud, et tasu võtmise eesmärk on suurema arvu ekspertide palkamisega menetluste kiiruse suurendamine.</p>	
	<p>6.5 LK 61</p> <p>„...keda hindamistasude kehtestamine Eestis küll mõjutab, kuid kes on valmis toodete kiirema turule lubamise eest rohkem maksta. “</p> <p>ETTEPANEEK</p> <p>Millele see hinnang tugineb? Täpsustada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.5 LK 61</p> <p>„Seega võib järeldada, et lisatasude kehtestamine tõstab teatud määral taimekaitsevahendite tootjate halduskoormust, ent samas soodustab eeskätt uute taimekaitsevahendite kiiremat turulelaskmist Eestis ning omab positiivset mõju kõigile Eesti põllumajandustootjatele, kelle jaoks uute kaasaegsete ning toimespektrilt kõiki olulisi taimekahjustajaid hõlmavate taimekaitsevahendite kättesaadavus on suure tähtsusega.“</p> <p>ETTEPANEEK</p> <p>Mida lisaks eelmainitud suurematele rahalistele kuludele on siin veel mõeldud ? Täpsustada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.6 LK 61 Kavandatav muudatus: taimekaitsevahendite turustaja, väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutaja ning nende hoiu- ja turustamiskohtade taimekaitsevahendite registrisse kandmise eest makstava riigilõivu kaasajastamine ning tõstmine seniselt 7 eurolt 20 eurole ning uue 70 eurose riigilõivu seadmine taimekaitsevahendi registrikande muutmisele.</p> <p>„Mõju sihtrühm: taimekaitsevahendite turustajad ning väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutajad, kaudselt ka põllumajandustootjad“</p> <p>ETTEPANEEK</p> <p>Siin ja edaspidi: täpsustada selle sihtrühma arvuline suurus.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.6 LK 61 Kavandatav muudatus: taimekaitsevahendite turustaja, väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutaja ning nende hoiu- ja turustamiskohtade taimekaitsevahendite registrisse kandmise eest makstava riigilõivu kaasajastamine ning tõstmine seniselt 7 eurolt 20</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>eurole ning uue 70 eurose riigilõivu seadmine taimekaitsevahendi registrikande muutmisele.</p> <p>„Mõju sihtrühm: taimekaitsevahendite turustajad ning väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutajad, kaudselt ka põllumajandustootjad“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kas hõlmab nii füüsilisi kui juriidilisi isikuid?</p>	
	<p>6.6 LK 61</p> <p>„seadusemuudatusega kaasajastatakse ning tõstetakse taimekaitsevahendite turustaja, väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutaja ning nende hoiu- ja turustamiskohtade taimekaitsevahendite registrisse kandmise eest makstavat riigilõivu 7 eurolt 20 eurole ning kehtestatakse taimekaitsevahendi registrikande muutmise eest makstav riigilõiv 70 eurot. “</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Tarbetu kordus: sama info p 6.6. sissejuhatavas lauses.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.6 LK 61.</p> <p>„Uusi tegevusi ega kohustusi ei lisandu ja halduskoormus oluliselt ei kasva.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Mida see sisuliselt tähendab? Täpsustada.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.7 LK 62</p> <p>„Mõju sihtrühmad: PTA, PRIA“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Lisada asutuse isikkoosseisu arvuline suurus ja see osa (või osakaal) ametikohtadest, mis on muudatusest mõjutatud.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.7 LK 63</p> <p>„Mõju sihtrühm: taimekaitsevahendite professionaalsed kasutajad“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Siin ja edaspidi: hinnata sihtrühma arvulist suurust ning täpsustada, kas hõlmab nii füüsilisi kui juriidilisi isikuid.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.7 LK 63</p> <p>„Olulisem on mõju mittepõllumajanduslikele professionaalsetele kasutajatele, oma süsteemis (näiteks Exceli fail) ja paberkandjal andmete pidajatele.“</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Mittepõllumajanduslikud professionaalsed kasutajad kes selle määratluse alla langevad, on nii suured juriidilised isikud, et selle</p>

	<p>ETTEPANEK</p> <p>Palume lisada rahaline hinnang, kui suur võib olla kulu neile oma tarkvara kasutusele võtmiseks (litsents) ja/või selle liidestamiseks PRIA infosüsteemiga.</p>	<p>kohustuse tõttu eraldi Exceli omandamine ei ole neile vajalik. Paberkandjal põllumajandusliku kasutuse andmete pidajatele on kättesaadav riiklik tasuta e-põlluraamat, sama kehtib oma süsteemis arvestuse pidajatele.</p>
	<p>6.8. LK 64 Kavandatav muudatus: võimalda asjakohaste tingimuste täitmisel pritsida taimekaitsevahendit õhusõidukilt...</p> <p>„Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk: ebasoovitav mõju võib kaasneda juhul, kui PTA ja METK ei suuda teha vajalikke hindamisi ega koguda teadmisi, mis on olulised valdkonna arenguks ja riskivähendusmeetmete rakendamiseks“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Täpsustada, mis on nimetatud riski realiseerumise tagajärg. Eelnev kirjeldus laseb oletada, et valdkonna uudsus on ilmselt suurim risk, millega ei osata praegu arvestada ning see võib nt väljenduda selles, et riigiasutusel tuleb tulevikus teha mitmeid töökorralduslikke muudatusi, mis võivad nõuda lisaressursse (nt kasvõi järelevalve tõttu). Kui nii, siis palume seda ka siinses analüüsis täpsustada.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>6.8 LK 64 „Mõju olulisus: keskmine“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Ebaselge määratlus, soovitame selle asemel täpsustada analüüsi sisulist poolt.</p>	<p>Märkusega on osaliselt arvestatud.</p> <p>Täpsustati analüüsi ja mõju ulatust.</p>
	<p>6.8. LK 64</p> <p>„Õhusõidukit kasutav isik peab läbima asjakohased koolitused ning tal peab olema asjakohane luba õhusõiduki kasutamiseks, samuti peab ta teavitama PTA-d õhusõidukilt taimekaitsevahendi kasutamisest, nimetatud nõuded toovad kaasa täiendava aja- ja finantskulu.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Võiks täpsustada, et tegemist on täiendava võimalusega ning võimalik kasutaja hindab eelnevalt tegevuse majanduslikku mõttekust, sh riigiga seotud menetlusi ehk tegemist ei ole nõuetega, mis on sihtrühmale vältimatud.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>6.8 LK 64 „Mõju olulisus: väike“</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

	<p>ETTEPANEK</p> <p>Olulisus võib selles valdkonnas tehnoloogia kiire arengu tõttu aja jooksul kasvada.</p>	
	<p>6.9 LK 65</p> <p>6.9. LK 65. Kavandatav muudatus: taimekaitsevahendi turustajal, professionaalsel kasutajal ja nõustajal peavad olema asjakohased teadmised ja nende olemasolu tõendab taimekaitsetunnistus.</p> <p>„Mõju sihtrühm: seitse taimekaitsekoolitusi korraldavat täiskasvanute koolitusasutust, taimekaitsevahendi turustajad, professionaalsed kasutajad ja nõustajad.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Täpsustada, kas hõlmab nii füüsilisi kui juriidilisi isikuid. Täpsustada viidatud sihtrühmade (hinnanguline) arvuline suurus.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.9. LK 65.</p> <p>Muudatus mõjutab koolitusasutuste sissetulekut, kuna eksamitasu moodustab ainult osa taimekaitsekoolituse tasust. Võib eeldada, et sissetuleku vähenemise tulemusel on koolitusasutustel vähem võimalusi investeerida õppematerjalide väljatöötamisse.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>See hinnang tuleks kanda ebasoovitavate mõjude kategooriasse. Lisaks tuleks märkida, millise tagajärje võib endaga kaasa tuua see, kui koolitusasutustel väheneb edaspidi võimalus õppematerjalide väljatöötamiseks ning kas see mõju võib kanduda edasi ka kasutajatele ja nõustajatele, nt teadmiste kvaliteedi või asjakohasuse languse näol.</p>	Märkusega on arvestatud.
	<p>6.10. LK 65 Kavandatav muudatus: täpsustatakse erinevate sihtrühmade puhul taimekaitsetunnistuse tähendust (eelnoü § 1 punkt 19).</p> <p>„Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk: ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk on väike</p> <p>Mõju olulisus: pigem väike“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kas risk, et uuendatud taimekaitsekoolituse programm ei leia PTA heakskiitu, puudub? Selgitada.</p>	Märkusega on arvestatud.

	<p>6.11 LK 65 6.11. Kavandata muudatus: koolitusasutus võib läbi viia taimekaitsekoolituse eksami ilma taimekaitsekoolituse korraldamiseta (eelnõu § 1 punkt 23).</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Soovitame kaaluda nii muudatuse (6.11.) kui ka eelnenud muudatuse (6.10.) liitmist üheks muudatuse analüüsiga p-s 6.9., kuna olemuslikult on tegemist sama valdkonda reguleerivate muudatustega, kus nii sihtrühmad kui ka neile avalduv mõju omavad kattuvat iseloomu ning mõju tuleks hinnata sihtrühmadele kogumis, eriti kuna osale sihtrühmast kaasnevad mitmed ebasoovitavad mõjud. Oluline on hinnata just koolitusasutustele avalduvate ebasoovitavate mõjude esinemist kogumis. Vt ka eelmist märkust.</p>	<p>Märkusega on osaliselt arvestatud.</p> <p>Punktide 6.9-6.11 mõjuhinnangute ühendamine ei ole otstarbekas ning tekitab segadust.</p>
	<p>6.13. LK 66. Kavandata muudatus: Taimekaitse valdkonnas järelevalvetasu kehtestamine</p> <p>„Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus: eelnõuga kavandatava muudatuse kohaselt kehtestatakse taimekaitsevahendi turulelaskmise, turustamise ja kasutamise ametliku kontrolli järgse täiendava järelevalvetoimingu tegemise eest järelevalvetasu, mille tasub ettevõtja.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Kas on võimalik täpsustada ka sellise järelevalvetasu (eeldatav) suurus? Kas tasu kehtestamisel võib olla ka preventiivne mõju rikkumiste vähenemisele? Selgitada.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>6.13 LK 67.</p> <p>„PTA andmetel tehti 2024. aastal 9 taimekaitsevahendite kasutamise ja 62 turustamise järelkontrolli, mistõttu võib ütelda, et seaduse muudatusest tulenev mõju on positiivne, ent suhteliselt väike.“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Vt eelmist märkust seotuna sellise kontrolli tegelikust maksumusest ehk kui palju saab riik siit kulusid aastas kokku hoida.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>6.14. LK 67 Kavandata muudatus: kontrollteingu tegemise õigus (eelnõu § 1 punktid 34 ja 35). „Mõju valdkond: järelevalve“</p> <p>ETTEPANEK</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

	Järgnevalt on korraga analüüsitud nii mõju riigiasutustele kui ka ettevõtlusele. Täpsustada.	
	6.14 lk 67 „Mõju sihtrühm: PTA ning ettevõtjad, kes turustavad taimi, taimseid saadusi, muid objekte ja taimekaitsevahendeid“ ETTEPANEK Kas otsene mõju avalduks vaid teatud PTA struktuuriüksusele ehk üksikutele ametikohtadele? Täpsustada.	Märkusega on arvestatud.
	6.14 LK 67 „Avalduv mõju, selle ulatus ja sagedus :“ ETTEPANEK Võimalus teha kontrolltehinguid võiks omada preventiivset mõju ettevõtjatele ning samuti parandada konkurentsi olukorda ettevõtluses. Täiendada.	Märkusega on arvestatud.
	6.14. LK 67 „kavandatavad muudatused mõjutavad vähesel määral PTA töökorraldust, sest kontrolltehingute arv oleks väike ja need tehakse üksnes PTA poolt hinnatud riskide või ametile edastatud vihjete põhjal .“ ETTEPANEK Palume lisada arvandmed seniste vihjete kohta, mis tingiksid vajaduse teha kontrolltehinguid.	Märkusega on arvestatud.
	6.14 LK 67 „Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk: „ ETTEPANEK Järgnev ebasoovitava mõju kirjeldus laseb eeldada, et suurim ebasoovitava mõju tagajärg oleks senise olukorra jätkumine hoolimata seadusega loodud uuest võimalusest, mistõttu otsest negatiivset mõju muudatusega ei kaasneks, aga ei järgneks ka loodetud positiivset mõju.	Märkusega on arvestatud.
	6.14 LK 67 „Mõju olulisus: keskmine“ ETTEPANEK Ebavajalik määratlus. Selle asemel lisada ebasoovitavate mõjude avaldumise risk ettevõtjatele, kuna seletuskirja p 2.9. kohaselt riivatakse kontrolltehinguga mitmeid ettevõtlusega seotud vabadusi, mis on	Märkusega on arvestatud.

	<p>kahtlemata ebasoovitav mõju valdkonnaga seotud ettevõtjatele. Samas võib märkida, et tulemuseks võib olla konkurentsivõimelisem ja ausam ettevõtluskeskkond.</p>	
	<p>7. LK 67 Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud</p> <p>„PTA esialgsete prognooside kohaselt laekub eelnõuga kavandatavate muudatuste kehtima hakkamise järel taimekaitsevahendi turulelaskmise lubade menetlemise eest riigilõivu 34 730 eurot ja taimekaitsevahendite erialase hindamise eest tasu 350 153 eurot (kokku 925 405 eurot). “</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Selle summa arvutuskäik ei ole siinkohal selge.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Arvud kontrolliti ja parandati, lisati arvutuskäik.</p>
	<p>7. LK 67 Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud</p> <p>„Seega riigilõivude muutmisega ja erialase hindamise tasuga asendamisega riigile lõivudena otse riigieelarvesse laekuv tulu väheneb (laekub 46 550 eurot senisest vähem)...“</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Siinjuures on märkimata jäänud selle numbri arvutuskäik: nimelt on see arvutatud keskmise taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluste menetlemise eest laekuvate riigilõivude summast (81 280 eurot), millest on lahutatud prognoositav summa 34 730 eurot. Selguse huvides tuleks lisada.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
	<p>8. LK 68 Rakendusaktid.</p> <p>Eelnõuga kavandatavate muudatuste tõttu muutub nelja volitusnormi asukoht, muutub üks volitusnorm ning kehtestatakse üks uus volitusnorm.</p> <p>ETTEPANEK</p> <p>Palume lisada allpool loetletudmääruste pealkirjadele ka nende andmise aluseks olevad volitusnormid. Samuti palume üle kontrollida rakendusaktide kavandites esitatud volitusnormid - ilmselt on lõigete numeratsioon töö käigus muutunud.</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>
<p>Haridus- ja Teadusministeerium</p>	<p>Taimekaitsekoolitusi korraldab Põllumajandus- ja Toiduameti heakskiidetud koolitusprogrammi alusel täiskasvanute koolitusasutus lähtudes täiskasvanute koolituse seadusest, kutseõppeasutuse seadusest</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p>

	<p>ning taimekaitseseadusest. Kui taimekaitseseaduse mõte on, et taimekaitsekoolitusi viiakse läbi üksnes täienduskoolitusena, siis võib välja jätta viite kutseõppeasutuste seadusele. Samas, taimekaitseseadus kasutab taimekoolituse puhul terminit „programm“, mis on laiem mõiste, kui täiskasvanute koolituse seaduses kasutatav „õppekava“. See viitab, et vastav taimekaitsekoolitus saaks olla ka mõne kutseõppeasutuse tasemeõppe õppekava õppe osaks. Kui on mõeldud, et taimekaitsekoolitus võiks olla ka kutseõppeasutuse õppekava osa, siis viide kutseõppeasutuse seadusele on asjakohane ning tagab koolituse korraldamise paindlikkuse.</p>	
<p>Põllumeeste Ühistu KEVILI, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda</p>	<p>Eelnõu kohaselt rakendub erialase hindamise tasu taimekaitsevahendi identsuse, füüsikaliste ja keemiliste omaduste, analüüsimeetodite, toksikoloogiliste omaduste, kokkupuutest tuleneva riski, jääkide, keskkonnas käitumise ja leviku, ökotoksikoloogiliste omaduste ning efektiivsuse hindamise eest. Seletuskirjas on hinnatud, et erialase hindamise tasu laekumisest saadav tulu Põllumajandus- ja Toidumajandusele on (edaspidi PTA) aastas hinnanguliselt 311 000 eurot. Arvestades, et planeeritava tasu suurus on 78,49 eurot, prognoositakse erialase hindamise töötundide arvuks kokku ligi 3962 tundi ehk 2025 töötundide alusel (2002 töötundi) hinnatakse, et erialasele hindamisele kulub 2 täiskohaga inimese kogu aastane tööaeg ehk tegemist on väga mahuka protsessiga. Samas pole seletuskirjas esitatud andmeid mitu tundi praktikas tegevusele kulub taotluse kohta ning mille põhjal otsustatakse vajaduse üle rakendada erialast hindamist. Kuna tegemist on tunnipõhise tasuga ning taotlejal puudub teadmine, kui palju aega antud tegevus võtab, on taotlejal äärmiselt keeruline prognoosida taotluse menetlemisega kaasnevaid kulusid. Eriti võttes arvesse olukorda, kus taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluste menetlemise tähtaegadest ei peeta kinni ja keskmiselt võtab taotluse menetlemine aega 5 aastat.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Eelnõu seletuskirja ja EPKK/KEVILI'le saadetud vastusele lisati keskmised ajakulud PTA praktikast ja põhjalikud selgitused.</p> <p>PTA selgituste kohaselt peetakse töötaja arvestust PlanPros vastavalt realselt tehtud töö mahule iga spetsialisti või ametniku kaupa eraldi. Kulutatud aja arvestamise süsteem on juba rakenduses toimeainete hindamisel ning kaebusi ei ole selles osas seni laekunud.</p> <p>Isegi kui taotluse menetlemine venib pikemaks kui määrusega ette nähtud 12 kuud, siis see ei tähenda, et tööaeg oleks lõputu – realselt tehtud töötundide arv ei ole seni kordagi ulatunud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 toodud ajalise ülempiirini. Taotleja poolt makstakse kinni ikkagi realselt taotluse hindamisel tehtud töö – milleks riigilõivu puhul ei ole võimalik adekvaatset koormist seada.</p> <p>Hindamise nõuded, vajadus ja maht tulenevad määrusest (EÜ) nr 1107/2009, põhjatsooni hindamise juhenddokumendist,</p>

		protseduurilistest juhenddokumentidest ning EFSA ja Euroopa Komisjoni poolt koostatud konkreetsete hindamiste juhenddokumentidest.
	Täiendavalt asendatakse eelnõu § 1 punktiga 12 Euroopa Parlamendi määruse artiklites 51 (loa kehtivuse laiendamine vähe levinud või väikese kasvupinnaga kultuuridel kasutamisele) ja 53 (taimekaitse eriolukord) nimetatud loa taotlemise eest ka sama määruse artiklis 40 (taimekaitsevahendite vastastikune tunnustamine) sätestatud loa taotlemise riigilõiv erialase hindamise tasuga. Tegemist on taotlustega, mille menetlemiseks kulub eelneva kogemuse põhjal ligi 30 tööpäeva. Olukorras, kus on ebaselge, mida täpselt erialane hindamine tähendab ning mis on sellele kuluv aeg, on taotlejal võimatu prognoosida loa menetlusega kaasnevaid kulusid. Lähtudes eelnevast kogemusest, kujuneks erialase hindamise kuluks 18 837,60 eurot, mis on ebamõistlikult suur, arvestades et antud lube taotlevad ka MTÜ-d, kes ei ole kasumit teenivad organisatsioonid. Oleme seisukohal, et antud juhtudel ei ole sellisel kujul tunnitasu rakendamine asjakohane, kui puudub arusaam erialase hindamise sisust ning kaasnevast ajakulust.	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklite 51 ja 53 alusel esitatud taotlused vabastatakse eelnõuga kavandavate muudatuste kohaselt nii riigilõivust kui erialase hindamise tasust.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 40 alusel esitatud taotlusi ei ole MTÜ-d ega teised sektori organisatsioonid Eestis seni veel esitanud, küll aga on REM pilootprojekti raames andnud PTA-le ülesande algatada taimekaitsevahendi loa menetlemine vastastikuse tunnustamise raames.</p> <p>Nii Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusel (EÜ) nr 1107/2009 ja PTA senisel praktilisel põhinevate piiraegade näited on edastatud EPKK-le ja SK-sse sisse viidud.</p> <p>Eelnõuga kavandatakse loobuda riigilõivust ja kehtestada erialase hindamise tasu just selleks, et võimaldada tasu võtmist vastavalt reaalselt tehtud töö mahule. Kuna erialase hindamise tasu ei ole seni rakendatud ja EPKK ise viitab töö mahu prognoosimatusel, ei saa tuua „eelnevast kogemusest lähtudes“ näiteks</p>

		vastastikuse tunnustamise erialasele hindamisele kuluvat summat 18 837,60 eurot.
	<p>Samaaegselt tõstetakse ka taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluse läbivaatamise riigilõiv 8400 euron. Seejuures on arusaamatu, mis erinevus on taotluse nõuetekohasuse hindamisel ning erialasel hindamisel. Seletuskirjas on riigilõivude tõstmist ning tunnipõhise erialase hindamise tasu rakendamist põhjendatud muuhulgas vajadusega tagada taotluste tähtaegne menetlemine. See on arusaamatu ja ebaadekvaatne olukorras, kus PTA ei täida seadusega ettenähtud menetlemise tähtaegsid ja keskmine lubade menetlemise aeg on 5 aastat.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Praegu taimekaitsevahendi Eestis ja teises Euroopa Liidu liikmesriigis turulelaskmise riigilõiv Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 33 kohaselt juhul, kui Eesti on tsonaalne hindaja ehk taotlust läbivaatav liikmesriik artikli 35 tähenduses, on 8240 EUR. See lõiv kehtib aastast 2011 ja seega on antud lõivu tõus 14 aasta kohta ainult 160 EUR, mistõttu on mõistetav, et sellele lisandub vajaliku erialase hindamise eest võetav tasu.</p> <p>Oleme nõus, et menetlemise tähtaegadest mittekinnipidamine on taunitav; taotluste menetlemise tasustamine vastavalt reaalselt tehtud tööle on üks sammudest, et võimaldada piisava arvu kvalifitseeritud ekspertide palkamist ning seega menetlustähtaegadest kinnipidamist.</p> <p>Seletuskirjas antud selgituste kohaselt makstakse erialase hindamise tasu taimekaitsevahendi või toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti identsuse, füüsikaliste ja keemiliste omaduste, analüüsimeetodite, toksikoloogiliste omaduste, kokkupuutest tuleneva riski, jääkide, keskkonnas käitumise ja leviku, ökotoksikoloogiliste omaduste ning efektiivsuse hindamise eest. Taotluse nõuetekohasuse kontrolli, selleks ette nähtud</p>

		<p>maksimaalse aja ja kontrolli läbiviimise viisi sätestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikkel 9. Seetõttu ei saa toimeaine ega taimekaitsevahendi erialane hindamine olla nõuetekohasuse kontrolli osa.</p>
	<p>Täiendavalt eelnõu § 2 punktiga 2 muudetakse riigilõivuseaduse § 261¹⁸ ja sätestatakse taimekaitsevahendi registrikande muutmise eest riigilõiv 70 euro ulatuses. Seletuskirjast ei selgu, kas riigilõiv rakendub ka muudatustele, mis on tingitud taotlejast mitteolenevatest põhjustest. Oleme arvamisel, et registrikande muutmise riigilõivu saab rakendada üksnes juhtudel, kui taotleja on muudatust taotlenud.</p> <p>Mõistame vajadust riigilõivusid ajakohastada, kuid olukorras, kus ei ole selgelt arusaadav erialase hindamise tegevuse sisu ning puudub ülevaade hindamisele kuluvast ajast (ehk tasu arvestuse alusest), ei saa Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ja KEVILI kooskõlastada eelnõu muudatusi, mis on seotud erialase hindamise tunnitasu rakendamisega, sh taimekaitsevahendi lubade artiklite 51 ja 53 taotluste menetluse riigilõivu asendamist erialase tunnitasuga. Loa taotlejal on võimatu prognoosida menetlusega seotud kulusid ning eelnõus pakutud tunnitasu süsteemi rakendamine võib viia kulud ebamõistlikult kõrgeks. Sellest lähtuvalt palume erialase hindamise rakendamise põhimõtted uuesti läbi mõelda ning luua läbipaistev ja etteennustatav süsteem, mis võimaldab taotlejal hinnata kaasnevaid kulusid juba taotlemise etapis.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt. PTA ja REM on nõus käsitlusega, et registrikande muutmise riigilõivu saab rakendada üksnes juhtudel, kui taotleja ise on muudatust taotlenud. Vastav täiendus viidi eelnõusse ja seletuskirja sisse.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklite 51 ja 53 kohased taotlused vabastatakse eelnõu kohaselt nii riigilõivust kui erialase hindamise tasust.</p> <p>Eelnõus pakutud tunnitasu süsteemi rakendatakse juba toimeainete hindamisel ja sellega ei ole taotlejatel seni muresid esinenud.</p>
	<p>Eelnõu § 1 punkt 15 täiendab taimekaitseaduse §-i 76 lõikega 5, mille alusel kohaldatakse ka professionaalse kasutaja ja nõustaja suhtes turustajale kohalduvaid nõudeid.</p> <p>Seletuskirja kohaselt rakenduvad taimekaitsevahendi turustajale kohalduvad sätted professionaalsele kasutajale ja nõustajale juhul, kui nad tegutsevad turustajana. Ebaselge on, kuidas eristatakse turustajana tegutsevaid professionaalseid kasutajaid ja nõustajaid nendest, kes sellega ei tegele. Samuti puudub eelnõus selge viide sellele, et säte</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Eelnõu on ettepanekut arvestades täiendatud.</p>

	<p>rakendub vaid juhul, kui professionaalne kasutaja või nõustaja tegeleb turustamisega. Leiame, et sätet tuleb täiendada järgmiselt „,(5) Käesolevas seaduses turustaja kohta sätestatud kohaldatakse ka professionaalse kasutaja ja nõustaja suhtes, kes tegutsevad turustajatena.”.</p>	
	<p>Eelnõu § 1 punkt 16 sätestab, et taimekaitsevahendit majandustegevuses kasutatav isik peab edaspidi kasutatud taimekaitsevahendi üle arvestust pidama elektrooniliselt masinloetaval vormingul.</p> <p>Muudatusettepaneku kohaselt asendatakse taimekaitseseaduse § 78 lg 6 viitega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 67.</p> <p>Seletuskirjas viidatakse määruse 1107/2009 artikli 67 lõike 4 alusel vastu võetud komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2023/564, mis sätestab professionaalsete kasutajate poolt säilitatavate taimekaitsevahendite andmete sisu ja vormingu.</p> <p>Rakendusmääruse kohaselt tuleb taimekaitsevahendi kasutamise arvestust pidada elektroonilisel kujul masinloetavas formaadis. Seletuskirja kohaselt pakuvad asjakohast vormingut põlluraamatu pidamise võimalust pakkuvad eratarkvarad või PRIA hallatav e-põlluraamat. Oleme seisukohal, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024 artikkel 2 punkt 13 mõiste „masinloetav vorming“ definitsiooniga on kooskõlas ka Excel kujul arvestuse pidamine, mis võimaldab andmeid koguda struktureeritult ja tarkvararakendustele kergesti tuvastavas formaadis. Samuti on tänapäeval võimalik kasutada ka tehisintellekti rakendusi, et töödelda paber kandjalt skaneeritud PDF - dokumente. Seetõttu leiame, et masinloetava formaadi kehtestamisel ei tohi välistada ka muid masinloetavaid vorminguid nagu näiteks Excel või tehisintellekti abil loetavad PDF-failid. Rakendusmääruse (EL) 2023/564 artikli 1 kohaselt peavad taimekaitsevahendite professionaalsed kasutajad koguma määruse nr 1107/2009 artikli 67 lõikes 1 osutatud andmeid vastavalt</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Ettepanek on tehtud EL määruse muutmiseks, mitte TaimKSi muutmiseks.</p> <p>EL õigusakte ei saa liikmesriigi õigusaktides muuta. HÕNTE § 3. „Seaduseelnõu vastavus ülimuslikele aktidele“ ütleb, et seaduseelnõu peab olema kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse, rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja normide, Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingute ning Euroopa Liidu õigusega.</p> <p>Otsekohalduva EL määruse korral ei kehtestata seaduses EL määru s s sätestatud üle, vaid nõue kehtestatakse viitega EL määru se le.</p> <p>Eelnõu seletuskirja on täiendatud asjakohaste selgitustega.</p>

	<p>rakendusmääruse lisale. Muuhulgas nõuab rakendusmääruse lisa EPPO ja BBCH koodide kasutust erinevatel kultuuridel taimekaitsevahendite kasutusolukordade kirjeldamiseks. Ebaselge on, mis eesmärgil sellise detailsusega andmeid on vaja koondada, kui määrus nr 1107/2009 ei sätesta sellist detailsusastet. See toob kaasa põllumajandustootjatele liigse põhjendamatu bürokraatia ning peame oluliseks, et Eesti võtaks meetmeid rakendusmääruse muutmiseks või tühistamiseks.</p> <p>Leiame, et viite kasutamine selgelt sõnastatud sätte asemel ei ole hea praktika, kuna see raskendab seaduse teksti mõistmist ning selget arusaamist nõuetest. Teeme ettepaneku säilitada § 78 lg 6 selge sõnastus: „(6) Isik, kes kasutab taimekaitsevahendit oma majandustegevuses, peab kasutatud taimekaitsevahendi üle arvestust paberkandjal või elektrooniliselt masinloetavas formaadis. Arvestuses näidatakse ära kasutatud taimekaitsevahendi nimetus, kasutuskorra aeg, kulunorm, maa-ala ja taimekultuur, mille peal taimekaitsevahendit kasutati. Taimekaitsevahendi kasutamise teenuse tellimise korral peab teenuse saaja lisaks arvestust teenuse osutaja kohta.“.</p>	
	<p>Eelnõu § 1 punktiga 18 muudetakse taimekaitseseaduse § 78² lg 1 ja kaotatakse taimekaitsekoolituse läbimise kohustus.</p> <p>Kavandatava muudatuse alusel oleks edaspidi eksamile pääsemise aluseks asjakohaste taimekaitsealaste teadmiste olemasolu. Muudatus võimaldab säästa koolitusel osalejate aega ja raha. Toetame võetud suunda, kuid leiame, et valdkonnas, kus regulatsioonid on pidevas kiires muutuses on oluline säilitada professionaalsete kasutajate, nõustajate ja turustajate teadmiste täiendamine ja ajakohastamine. Teeme ettepaneku võimaldada soovijatel osaleda ühepäevasel koolitusel, mis käsitleb olulisemaid muudatusi regulatsioonides, taimekaitsevahendite registris jms. See võib olla osa kolme päevasest taimekaitsekoolitusest või salvestatud veebiloeng/-koolitus, mida huvilised saavad endale sobival ajal vaadata.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt. Täiendasime seletuskirja teksti, täpsustades koolituste läbimise võimalusi.</p>

	<p>Eelnõu § 1 punktiga 26 täiendatakse taimekaitsevahendite registri eesmärki järelevalvega turule lastud taimekaitsevahendite kasutamise nõuete täitmise üle.</p> <p>Muudatus tuleneb punktis 27 plaanitud muudatusest, millega täiendatakse taimekaitseseaduse § 80 lg 3, millega kavandatakse lisada taimekaitsevahendite registrisse andmed taimekaitsetunnistuste kohta. Seletuskirja alusel on muudatuse eesmärk teostada tõhusamat järelevalvet taimekaitsevahendite kasutamise nõuete täitmise üle. Ebaselgeks jääb muudatuse eesmärk, miks soovitakse toodete registrisse lisada isikuandmeid, arvestades et taimekaitsekooolitusi läbivad ja seega omavad taimekaitsetunnistusi ka eraisikud, kes kasutavad taimekaitsevahendeid vaid koduaias. Tegemist isikuandmete töötlemisega, mille põhimõtteid ei ole eelnõus sätestatud ega reguleeritud. Leiame, et taimekaitsetunnistuse andmete lisamine taimekaitsevahendite registrisse ei ole asjakohane ning see punkt tuleb eelnõus välja jätta.</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>PTA kohustuste hulka kuulub taimekaitsevahendite turustamise üle järelevalve teostamine (TaimKS § 99). TaimKS § 78² lõige (2) ütleb et "Taimekaitsetunnistus on dokument, mis tõendab, et isik võib turustada, osta ja kasutada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste."</p> <p>Seetõttu peavad taimekaitsetunnistuste omanikud olema kantud registrisse. Isikuandmete töötlemise puhul seaduse tasandil tuleb määratleda isikuandmete töötlemise eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseis ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtaegu. Kuna isikuandmete töötlemise eesmärgid ja koosseis on seaduses ette nähtud, täiendame taimekaitsevahendite registri põhimäärust isikuandmete säilitamise tähtajaga.</p>
	<p>Eelnõu § 1 punktiga 32 kehtestatakse taimekaitse valdkonnas järelevalvetoimingute tasu tunnitase.</p> <p>Eelnõu lähtub eelkõige ametliku kontrolli määruse kohustuslikest normidest, kuid ei käsitle selle leevendavaid sätteid nagu näiteks võimalus liikmesriigil vähendada riigilõive ja tasusid, arvestades näiteks madala tootlikkusega ettevõtja huve või kui varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib asjakohaseid norme. Peame vajalikuks, et võimalikud leevendavad sättes oleksid eelnõus selgelt sätestatud.</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Kui varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib asjakohaseid norme, reegleid ja seadusi, siis ei ole järelekontroll ja seega ka järelevalvetasu rakendamine vajalik. Seega ei ole põhjendatud vastavat leevendavat sätet kehtestada.</p>
Räpina Aianduskool	<p>Planeeritud muudatused on asjakohased! Eriti rahul olen taimekaitseeksami sooritamise lävendi tõstmisega 80%-le! Küll aga ootan, et määrusega saaks siiski reguleeritud ka maksimaalne eksami sooritamiseks kuluv aeg (akadeemilistes tundides), et vältida olukorda, kus mõne teise koolitaja juures on aega seda sooritada nt 3-4 ak tundi ja</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Eksami kestus on sisuliselt plaanis kehtestada ministri määrusega „Taimekaitsekooolituse programmi, taimekaitsekooolitusel käsitletavate teemade, kooolituse kestuse,</p>

	<p>meie juures 2 ak. Kuna koolituse miinimum kogumaht on kaunis kasin, on see oluline. Et seaduse muudatuse valguses saab eksamit sooritama tulla pm ka eksternina, toetab kokku lepitud konkreetne ajaraam eksamil ka nõ "juhuslike" positiivsete tulemuste vältimist (eksami sooritajal ei jää vabalt aega muudest allikatest (sh kelleltki teiselt) õigeid vastuseid saada teemades, mida ta tegelikult ei valda).</p>	<p>eksami ülesehituse ja läbiviimise nõuded“. Täpsemalt sätestab hetkel määruse kavandi § 5 lõige 10 punkt 3, et eksami ülesehituse ja läbiviimise kord sisaldab eksamiküsimusi ning nendele vastamise ajapiirangut (piiraega).</p> <p>Eksamiküsimused koos vastamise ajapiiranguga esitab koolitusasutus enne taimekaitsekoolituse eksami läbiviimist Põllumajandus- ja Toiduametile heaks kiitmiseks. Eksamiküsimuste temaatika peab vastama taimekaitsekoolitusel käsitletavatele teemadele ning küsimuste sisu ja nende arv peab olema vastavuses taimekaitsevahendi professionaalse kasutaja, turustaja või nõustaja ülesannete ja vastutuse erisustega (määruse kavandi § 5 lg 4 ja 5).</p> <p>Eksamiküsimustele vastamise ajapiirangu määramisel peab koolitusasutus võtma arvesse nii küsimuste arvu, nende raskusastet kui ka tüüpi (näiteks valikvastustega küsimused või arvutusülesanded). Üksikasjalik kirjeldus eksamiküsimustele vastamise ajapiirangu määramisega seonduvast toome välja määruse seletuskirjas.</p>
	<p>Tulevikus jääb proffidele üks koolitus, mille hindamise (eksamiküsimused) koostame me ise (saades neile teie kinnituse). Kas ma saan õigesti aru - kaheosaline aluskoolituse eksam praegusel moel võib kaduda, meil on voli pikkida kahjustajate küsimused eksamitesti sisse/juurde, kui soovime. Aga sel juhul peaksime ikkagi suutma kokku leppida eksamiküsimuste arvus (sest sellest oleneb ka eksami sooritamiseks kuluv aeg). PTA võiks sügisel koostada esimese uue</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Leiame, et seda saab lahendada kõikide osapoolte (PTA ja koolitusasutus) koostöö raames.</p>

	komplekti eksamiteste, millest me saaksime edaspidi juhinduda. NB! Aianduskooli läbi viidud taimekaitsekoolituse praktika põhjal suudavad	
	KÕIK eksamineeritavad senise kaheosalise aluskoolituse eksami 90' sisse ära teha, saati siis veel turustajad ja profi täienduskoolituse omad! Kolm korda ebaõnnestunud eksamisoorituse järel peaks jääma sisse kohustuslik koolitusel osalemine (sõna uuesti ei ole asjakohane, kui algselt koolituse läbimise kohustust ei ole [§ 78 ² lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(1) Taimekaitsevahendi turustajal, professionaalsel kasutajal ja nõustajal peavad olema asjakohased teadmised, mille olemasolu tõendab taimekaitsetunnistus.”;].	Märkusega on arvestatud.
MTÜ Eesti Taimekaitse Assotsiatsioon	Eelnõu punktiga 14 täiendatakse seaduse §-ga 73 ² ja nähakse ette täiesti uus tasu liik – taimekaitsevahendi erialase hindamise tasu. Erialase hindamise tasu. Ebaselge on kuidas Põllumajandus- ja Toiduamet otsustab „kui on vaja“? Kas „kui on vaja“ vormistatakse eraldi haldusotsusena, k.a. sel juhul kui „kui on vaja“ ei ilmne? Hea halduse tava kohaselt peab taotlejale olema ilma kõrvalise abita arusaadav, millisel õiguslikul alusel menetluses otsuseid tehakse ning mida see menetlus võib talle kaasa tuua.	Märkusega ei ole arvestatud. Taotluste hindamise protsess on reglementeeritud ning ebavajalikke hindamisi ei tehta. Sel põhjusel ei koostata ka eraldi haldusotsuseid, mis ütleksid, kui suures mahus on toimikus sisalduvaid materjale vaja hinnata. Taimekaitsevahendite turule lubamise nõuded on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 29, mille lõige 6 viitab ka direktiivi 91/414/EMÜ VI lisale. Taimekaitsevahendite hindamise ja turulelaskmise ühtsed põhimõtted sätestab komisjoni määrus (EL) nr 546/2011 ning taimekaitsevahendite andmenõuded komisjoni määrus (EL) nr 284/2013. Lisaks nendele dokumentidele lähtub PTA taimekaitsevahendite lubade taotluste hindamisel veel erinevatest juhenddokumentidest, mille osas anti ETA-le saadetud vastuses ülevaade.
	Kuivõrd taimekaitsevahendi erialasele hindamisele kuluv aeg on teadmata, siis taotleja saab arvutada järgnevalt: 2025 aastal on 251	Märkusega ei ole arvestatud.

	<p>tööpäeva ja 2002 töötundi, arvestades viiepäevast töönädalat (esmaspäevast reedeni) ning riigipühasid. Seega 2002 h x 78,49 eurot (§ 60¹ lg 4 alusel kehtestatud tunnitasu määr) x 5 aastat = 816 296,00 eurot viie aasta kohta ehk 163 259,20 eurot aastas. Täiendavalt nähakse seaduse eelnõuga ette riigilõivuseaduse muutmine, mille kohaselt taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda edaspidi 8400 eurot. Arvestades tänast praktikat, mil Põllumajandus- ja Toiduamet ilma vastutusega ei pea kinni õigusaktiga ette nähtud menetlustähtaegadest ning menetleb taotlust keskmiselt 5 aastat, siis saab isiku rahaline koormus menetlusaja jooksul olema taimekaitsevahendi turule toomisel kokku 816 296 eurot tasuna + 8400 eurot riigilõivuna.</p>	<p>Nagu eelnõu seletuskiri välja toob, makstakse erialase hindamise tasu taimekaitsevahendi või toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti identtsuse, füüsikaliste ja keemiliste omaduste, analüüsimeetodite, toksikoloogiliste omaduste, kokkupuutest tuleneva riski, jääkide, keskkonnas käitumise ja leviku, ökotoksikoloogiliste omaduste ning efektiivsuse hindamise eest. Vastava töö mahu määravad eespool viidatud seadusandlikud ning juhenddokumendid. Erialase hindamise eest võetakse tasu tunnitasuna, et võetav tasu vastaks reaalselt tehtud töö mahule. See mõjutab lõppkokkuvõttes ka esitatavate taotluste kvaliteeti (praegu taimekaitsevahendite taotlustele Eestis kehtivad lõivud on ühed Euroopa Liidu madalaimad, mis teadaolevalt toob ETAlle kaasa mittesihipäraste taotluste esitamist ning sageli ka puudulike andmetega taotlusi).</p> <p>Kuigi iga konkreetse taimekaitse-vahendi erialasele hindamisele kuluvat aega on võimatu täpselt prognoosida, siis määrus (EÜ) nr 1107/2009 seab taotluse läbivaatamise kestusele ajalised piirid, mis reeglina sõltuvalt taotlusest on 12-18 kuud.</p> <p>See ei tähenda, et tasude arvestamisel võetaks tööaja arvestamise aluseks abstraktset ajavahemikku taotluse esitamisest kuni lõpliku otsuse tegemiseni. Tasude süsteemi kasutab PTA praegu juba toimeaine, taimekaitseaine ja sünergisti hindamise puhul ning tööaja</p>
--	---	--

		<p>arvestus toimub tööaja ja tegevuste arvestuse süsteemis PlanPro konkreetsete hindajate vastava taotluse lahendamisel tehtud töötundide kaupa. Samal ajal pannakse aeg seisma perioodidel, mil konkreetse aine hindamisega aktiivselt ei tegeleta või oodatakse taotlejalt lisateavet. Kuna erinevad hindajad võivad sama toimiku erinevate osade kallal töötada ka korraga, ei saa toimiku hindamiseks kuluvat tööaega käsitleda lihtsalt kui ajavahemikku taotluse vastu võtmisest kuni otsuse tegemiseni.</p> <p>Võimalik lahendus tasude ülempiiri lae kehtestamisel saab tugineda ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009. Kuna toimeainete hindamisel ei ole selliste piiride seadmist seni vajalikuks peetud, siis ei kerkinud seaduseelnõu väljatöötamise käigus küsimust nende piiride kehtestamisest.</p> <p>Baastasu ja tunnitasu kombinatsiooni kasutab taimekaitsevahendite taotluste maksustamisel praegu Soome.</p> <p>ETA-le saadetud vastus oli oluliselt pikem, selle täismahus ja koos tabelitega käesolevasse kooskõlastustabelisse lisamine ei ole otstarbekas.</p>
	<p>Riigilõivude tõstmist põhjendatakse seaduse eelnõu seletuskirjas nii eurole ülemineku 2011 aasta, kui 2024 aastaga, kui nõuded muutusid rangemaks. Samuti selgitatakse eelnõu seletuskirjas, et riigilõiv ei taga tähtaegadest kinnipidamist. Soovime märkida, et Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009 (edaspidi määrus 1107/2009) ei ole aastast 2009 rangemaks muutunud ning riigilõiv iseenesest ei saagi tagada tähtaegadest kinni pidamist. Määruses 1107/2009 ja</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Nagu ETA oma kirjas märgib, ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 arvates selle vastuvõtmisest rangemaks muudetud ning riigilõiv iseenesest ei saagi tagada tähtaegadest kinnipidamist. Seevastu on alates 2009. aastast oluliselt</p>

	<p>taimekaitseseaduses ette nähtud tähtaegadest saab kinni pidada üksnes inimene (ametkond), kes neid järgib. Mistõttu seletuskirjas toodud põhjused on meile arusaamatud. Seaduse eelnõu seletuskirjas on märkimist leidnud, et biotsiidiseaduse eeskujul nõ lahutatakse taotluse nõuetekohasuse hindamine selle sisulisest hindamisest, kuid põhjendamata on jäetud, mida sel juhul taotluse erialase hindamise kõrval tähendab taotluse nõuetekohasuse hindamine, mis seaduse jõustudes hakkab nõ maksma 8400 eurot? Kas nõuetekohasuse puhul hinnatakse, kas kõik vajalikud dokumendid on esitatud ja miks erialane hindamine ei ole taotluse nõuetekohasuse hindamine või selle osa? Mis asjaolusid hindab ja milliseid toiminguid Põllumajandus- ja Toiduamet taotluse puhul teeb 8400 euro eest?</p> <p>Seega näib, et taimekaitsevahendi turulelaskmine hakkab koosnema vähemalt kahest komponendist: 1) baastasust (riigilõiv) ning 2) tunnitaskust. Lisaks sellele koormatakse taimekaitse valdkonna täiendavalt veel 70 eurose riigilõivuga registrikande muutuse eest ning järelevalvetasuga. Kui taimekaitse valdkond on üks enam reguleeritud valdkondi, siis tulevikus on see ka kõige kõrgemata tasude/lõivudega maksustatud valdkondi põllumajanduses.</p>	<p>täienenud ja rangemaks muutunud erinevad toimeainete ja taimekaitsevahendite hindamise juhenddokumendid ja toimeainetele, taimekaitseainetele ja lisaainetele seatavad nõuded.</p> <p>Nende nõuete järgimine ja menetlusaegade lühendamine nõuab järjest rohkem eriharidusega tööjõudu. Samuti on oluliselt kasvanud töötasud. Rangemaks muutunud nõudeid illustreerib fakt, et ainuüksi ajavahemikus 2014.-2023. a on keelatud või uuendamata jäetud 104 varem kasutuses olnud toimeaine heakskiit.</p> <p>Uued muudetud riigilõivud kehtestatakse seaduse eelnõu kohaselt taimekaitsevahendi loa taotluse nõuetekohasuse (määruse 1107/2009 ametlikus tõlkes on seda nimetatud vastuvõetavuseks) kontrolli eest. Vastavalt kaotatakse riigilõivud selliste loa taotluste puhul, kus määrus 1107/2009 taotluse nõuetekohasuse kontrolli ette ei näe.</p> <p>Taotluse nõuetekohasuse kontrolli, selleks ette nähtud maksimaalse aja ja kontrolli läbiviimise viisi sätestab sama määruse artikkel 9. Seetõttu ei saa toimeaine ega taimekaitsevahendi erialane hindamine olla nõuetekohasuse kontrolli osa.</p> <p>Riigilõivude arvutamisel ei ole aluseks võetud mitte määruse 1107/2009 poolt taotluse vastuvõetavuse kontrolliks ette nähtud maksimaalne aeg, vaid PTA poolt esitatud hinnanguline keskmine nõuetekohasuse kontrollile kuluv aeg vastavalt taotlusele. See on kõigil juhtudel oluliselt väiksem, kui samas</p>
--	---	--

		määruses esitatud maksimaalne taotluse vastuvõetavuse menetlemise aeg.
	<p>Eelnõuga kavandatava muudatuse kohaselt ei tule edaspidi tasuda riigilõivu lisaks määruse 1107/2009 artiklites 51 (loa kehtivuse laiendamine vähe levinud või väikese kasvupinnaga kultuuridel kasutamistele) ja 53 (taimekaitse eriolukord) nimetatud loa taotlemise eest ka sama määruse artiklis 40 (taimekaitsevahendite vastastikune tunnustamine) sätestatud loa taotlemise eest. Ja eelnimetatud taotluste eest tuleb hakata tasuma erialase hindamise tasu. Ka nende taotluste (art 51 ja 53) puhul kordame, et eelnõust ei selgu, mis on taimekaitsevahendite loa menetluses erialane hindamine ja kui pikk on taotluse menetlemisele kuluv aeg ning mis tegevusi või asjaolusid taotluse menetlemisel üldse tehakse või kaalutakse. Toome taotluse menetluse ettenähtamatuse ilmestamiseks näite sellest aastast. MTÜ Taimekaitse Assotsiatsioon esitas artikli 53 kohase taotluse 4. veebruaril 2025 a., mille osas Põllumajandusja Toiduamet langetas otsuse 18. märtsil 2025 a. Seega kulus taotluse otsustamiseks 31 tööpäeva, mida taotlejal ei olnud ega ole ka tulevikus võimalik mitte kuidagi ette näha. Juhul, kui erialase hindamise tasu oleks pidanud tasuma, siis olnuks selle suurus 31 tööpäeva eest 19 465,52 eurot, kuid oleks võinud kuluda ka 99 tööpäeva ehk 62 164,08 eurot. Arvestades, et määruse 1107/2009 artikkel 51 ja 53 kohast taotlust on õigus esitada ka MTÜ-del või teadusasutustel, mis ei ole kasumit teenivad organisatsioonid, siis kas on õigustatud, et taotluse esitamise eest nähakse ette üle keskmise brutokuupalga suuruseks kujuneda võiv tasu või on eelnimetatud taotluste (art 51 ja art 53) puhul heidutusfunktsiooni eesmärk? Kuivõrd eelnimetatud asjaolud on ebaselged, palume täiendavalt kaaluda tunnitasu alusel kogutava tasu sobivust ja mõõdukust. Eeltoodut arvesse võttes jääb ka arusaamatuks, mida sisuliselt tähendab riigilõivuseaduses muudetav § 262¹⁸ lõige 2, mille kohaselt taimekaitsevahendi registrikande muutmise eest tuleb tasuda 70 eurot. Eelnõu seletuskirjas on toodud, et aastast toimub 280 muudatust ning need muutused võivad hõlmata näiteks kasutusala, kasutajarühma (vabamüük ja professionaalne kasutus), kasvufaasi,</p>	<p>Märkusega on arvestatud.</p> <p>Nõustume ETAg, et määruse 1107/2009 artiklite 51 ja 53 alusel taimekaitsevahendi taotluste menetlemise eest on otstarbekas kaotada nii lõivud, kui tasud ja eemaldame vastavad punktid seaduseelnõust, sest seda tüüpi taotlused on otseselt mõeldud kohaliku põllumajanduse toetamiseks ja keeruliste taimekaitsealaste olukordade vältimiseks või lahendamiseks.</p> <p>Taimekaitsevahendi registrikande muutmine lõivustatakse riigilõivuga ainult juhul, kui loa omaja vastavat muudatust ise taotleb, mistõttu ei päde ETA mure, et PTA võiks jooksvalt ja ilma taotleja soovita registrikandeid tasuliselt muuta. Nõustume ETA seisukohaga, et taotleja ei peaks finantseerima toiminguid, mida ta taotlenud ei ole ja arvestame seda eelnõu koostamisel.</p>

	<p>olulist ja mitteolulist koostise, etiketi lausete, toimeaine tootmiskoha, taimekahjustaja, pritsimiskordade, ooteaja/tööooteaja, pakendi suuruse ja materjali, kulunormi, säilivusaja ja klassifikatsiooni muudatusi. Seega kokku loodetakse riigieelarvesse laekumisi 19 600 eurot. Samas ei ole põhjendatud mitmed neist eelnimetatud 280st muudatustest on taotleja poolt taotletud, mis tingivad toimingute tegemise vajaduse ja kui mitmed neist on tingitud taotlejast mitte olevatest põhjustest. Leiame, et isikute suhtes on õiglasem ette näha riigilõiv registrikande muutuse eest juhul, kui taotleja on muudatust taotlenud ning taotlemisele järgneb teenuse osutamine. Taotleja ei peaks finantseerima toimingud, mida ta taotlenud ei ole.</p> <p>Tuginedes viimaste aastate Põllumajandus- ja Toiduameti taimekaitsevahendi turulelaskmise loa menetluse praktikale, saame öelda, et haldusmenetluse tase on selgelt halvenenud ja taimekaitsevahendi loa menetlus toimub taotleja jaoks mitte ettenähtavalt ja teatud taotluse liikide osas võib hoomamatu suurusega tasu kujuneda toote juurdepääsu takistuseks. Sellises prognoosimatus olukorras ei saa meie hinnangul mitte kuidagi ette näha tunnitasu.</p> <p>Eesti Taimekaitse Assotsiatsioon nõustub, et taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluse läbivaatamise eest nähakse ette fikseeritud summas riigilõiv või asendatakse riigilõiv fikseeritud summas tasuga ja et seda võrreldes kehtiva määraga tõstetakse.</p>	
	<p>Eesti Taimekaitse Assotsiatsioon ei nõustu seaduse eelnõus muudatustega mille kohaselt:</p> <p>a) taimekaitsevahendi turulelaskmise taotluse menetlemise eest nn baastasule (riigilõivule) lisandub hoomamatu pikkusega menetlemise protsessi eest erialane tasu tunnitasu, mis tõstab kogu taotluse nõ hinna enneolematult kõrgeks ja seda olukorras, kus Põllumajandus- ja Toiduamet ei pea kinni talle seadusega ette nähtud menetlemise tähtaegadest.</p> <p>b) taimekaitsevahendi artiklite 51 ja 53 taotluste menetlemise eest nähakse ette tegevustes ja ajas selgusetu erialase hindamise tasu</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>a) Baastasu ja tunnitasu kombinatsioon on kasutusel ka teistes riikides (Soome) ning on ainus võimalus tagada tasustamise vastavus reaalselt tehtud tööle.</p> <p>b) Nõustume ETAg, et määruse 1107/2009 artiklite 51 ja 53 alusel taimekaitsevahendi taotluste menetlemise eest on otstarbekas kaotada nii lõivud, kui tasud ja jätame vastavad punktid seaduseelnõust välja.</p>

	tunnitasuna olukorras, kus Põllumajandus- ja Toiduamet ei pea kinni talle seadusega ette nähtud menetlemise tähtaegadest.	
	<p>2. Eelnõu punktiga 15 täiendatakse seaduse §-i 78 viisil, mis näeb ette, et seni ainult turustajale kohalduvad sätted, kohalduvad seaduse jõustumise järgselt ka kasutajale ja nõustajale.</p> <p>Kuivõrd sätte kohalduvust laiendatakse, siis seaduse eelnõu jõustumise järgselt tekib olukord kus kasutaja peab tagama, et tema juures töötab piisavalt taimekaitsetunnistusi omavaid töötajaid, kes annavad professionaalsele kasutajale teavet taimekaitsevahendi kasutamise kohta ehk taimekaitsevahendi kasutaja annab iseendale teavet taimekaitsevahendi kasutamise kohta. Kas kasutaja peab iseendale antavat teavet kuidagi tõendama korrakaitseorgani järelepärimise korral, kui jah, siis kuidas? Ja samuti tekib küsimus, et kas Eestisse tekib veel üks täiendav register – taimekaitsevahendi kasutajate register? Vt isikuandmete töötlemise osas arvamuse punkti 5 kommentaare.</p> <p>Jääb arusaamatuks milleks nähakse ette bürokraatia suurendamine olukorras, kus ettevõtlussektori esindajatelt on alles äsja esitatud mitmeid ettepanekuid ebavajalike sätete tühistamiseks ja bürokraatia vähendamiseks.</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Täiendasime eelnõu ja seletuskirja, et oleks ühiselt mõistetav, et turustaja kohustused laienevad professionaalsele kasutajale ja nõustajale ainult juhul, kui nad tegutsevad turustajana.</p>
	<p>3. Eelnõu punktiga 16 muudetakse seaduse §-i 78 lõiget 6 ja senise selgesõnaline säte asendatakse viitega määruse 1107/2009 artiklile 67.</p> <p>Esiteks leiame, et kui vähegi võimalik, siis selgesõnalisi sätteid ei peaks viiteliseks muutma, kuna tekstist peab aru saama iga inimene, sõltumata sellest kas tal on õiguslane kõrgem või näiteks põhiharidus.</p> <p>Teiseks määruse 1107/2009 artikli 67 lõike 4 alusel vastu võetud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/564 osas tuleks meie hinnangul Eestis astuda samme selle määruse tühistamiseks või muutmiseks. Nimetatud rakendusmäärus on vastu võetud olukorras, milles leiti, et taimekaitsevahendite kasutamist tuleks vähendada 50%. Sellist õiguslikult siduvat eesmärki Euroopa Liidus ei ole. Asjaolu, et komisjon</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Ettepanek on tehtud EL määruse muutmiseks, mitte TaimKSi muutmiseks.</p> <p>EL õigusakte ei saa liikmesriigi õigusaktides muuta. HÕNTE § 3. „Seaduseelnõu vastavus ülimuslikele aktidele“ ütleb, et seaduseelnõu peab olema kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse, rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja normide, Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingute ning Euroopa Liidu õigusega.</p> <p>Otsekohalduva EL määruse korral ei kehtestata seaduses EL määruses sätestatud</p>

	<p>on 2020. aastal vastu võtnud strateegia „Talust taldrikule“, ei tee strateegiat õiguslikult siduvaks liikmesriikidele.</p> <p>Hoolimata asjaolust, et taimekaitsevahendite kasutamise statistika võib osutada oluliseks poliitika kujundamiseks, tekib siiski selle rakendusmääruse täitmisel nii sisuline, kui põllumajandustootjat asjatult koormav probleem – kui põllumajandustootja kasutab glüfosaati sisaldavat taimekaitsevahendit kõrrepõllul, siis milline on kõrrepõllu kasvuetapp vastavalt BBCH monograafiale?, kuivõrd kasvuetapp tuleb artikli 1 lõike 1 kohaselt esitada.</p>	<p>üle, vaid nõue kehtestatakse viitega EL määrusele.</p> <p>Eelnõu seletuskirja on täiendatud asjakohaste selgitustega.</p>
	<p>4. Eelnõu punktiga 18 täiendatakse seaduse § 78² lõigetega 2¹ – 2³.</p> <p>Juhime tähelepanu, et kui seaduse eelnõu § 78² lõike 23 kohaselt nõustajale tekib õigus anda nõu, siis sisuliselt tekib samasisuline õigus ka taimekaitsevahendi kasutajale, kuna seaduse eelnõu punktiga 15 muudetakse § 78 (turustaja sätete kohaldamine kasutajale) ja nii tekib küsimus, et miks siis lõikes 22 vastavat täiendust ei ole.</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud.</p> <p>Professionaalse kasutaja taimekaitsetunnistus ei anna isikule õigust anda nõu taimekaitsevahendite kasutamise kohta ehk tegutseda nõustajana, selleks tuleb läbida nõustaja eksam</p>
	<p>5. Eelnõu punktiga 26 muudetakse seaduse §-i 80 lõiget 1.</p> <p>Kavandatud normist ei selgu, kas reguleerimisalasse kuulub ka isikuandmete töötlemine, kuna eelnõu kohaselt lisandub registrisse taimekaitsevahendite kasutamise ja taimekaitsetunnistusega seotud aspekt (nii eelnõu punktiga 15 kui 26). Seaduse eelnõu seletuskirjas on märgitud, et taimekaitsevahendite registrisse kantavad taimekaitsetunnistuse andmed aitavad teostada tõhusamat järelevalvet taimekaitsevahendite kasutamise nõuete täitmise üle. Soovime märkida, et taimekaitsevahendite register on tooteregister, mitte isikute register. Samuti jääb arusaamatuks järelevalvet õigustav eesmärk selliste andmete registrisse lisamisel. Näiteks Taimekaitse Assotsiatsiooni tegevjuht on eraisikuna läbinud taimekaitsekooolituse ja saanud taimekaitsevahendi kasutaja taimekaitsetunnistuse, kuid majandus- ja kutsetegevuses ehk professionaalseks tegevuseks taimekaitsevahendeid ei kasuta, vaid vastavalt vajadusele kasutab taimekaitsevahendit oma eraaias. Põllumajandus- ja Toiduamet avaldas 07.10.2024 üleskutse</p>	<p>Märkusega on arvestatud osaliselt.</p> <p>Seoses märkusega eelnõu § 1 punkti 26 osas selgitame, et PTA kohustuste hulka kuulub taimekaitsevahendite turustamise üle järelevalve teostamine (TaimKS § 99). TaimKS § 78² lõige (2) ütleb et "Taimekaitsetunnistus on dokument, mis tõendab, et isik võib turustada, osta ja kasutada kõiki taimekaitsevahendeid peale väga mürgiste."</p> <p>Seetõttu peavad taimekaitsetunnistuste omanikud olema kantud registrisse. Isikuandmete töötlemise puhul seaduse tasandil tuleb määratleda isikuandmete töötlemise eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseis ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtaegu. Kuna</p>

	<p>„Taimekaitsekoolitusele on oodatud ka koduaiapidajad“. Seega isikud, kes läbivad taimekaitsekoolituse ja saavad asjakohase tunnistuse, kõigi nende andmed peaksid edaspidi olema taimekaitsevahendite registris. Jääb arusaamatuks miks on vajalik lisada kõikide koduaiapidajate andmed taimekaitsevahendite registrisse, kui korrakaitseorgan teostab järelevalvet nõ professionaalses valdkonnas tegutsevate isikute üle?</p> <p>Juhul, kui taimekaitsevahendite registrisse tekivad kasutajate andmed, siis tähendab see, et töötlemata hakatakse isikuandmeid. Sellise tegevuse puhul on tegemist eraelu puutumatuse riivega, mida võib teha seaduse alusel ning olulisuse põhimõttest lähtuvalt tuleb seaduse tasandil reguleerida: a) eesmärk, milleks andmeid kogutakse ja kasutatakse; b) töödeldavate isikuandmete kategooriad; c) isikuandmete maksimaalsed säilitustähtajad; d) selguse huvides tuleks seaduse tasandil sätestada ka andmeandjad ja saajad.</p>	<p>isikuandmete töötlemise eesmärgid ja koosseis on seaduses ette nähtud, täiendame taimekaitsevahendite registri põhimäärust isikuandmete säilitamise tähtajaga.</p>
	<p>6. Eelnõu punktiga 32 täiendatakse seaduse 41 . peatükki §-ga 87¹¹ – 87¹³, millega nähakse ette järelevalvetasu taimekaitse valdkonnas tehtavate järelevalvetoimingute eest tunnitasu.</p> <p>Leiame, et seaduse eelnõuga sobitatakse riigisisese õiguskorraga eelkõige ametliku kontrolli määrust (edaspidi AKM) selle kohustavate normide osas, ent jäetakse sobitamata selle leevendavad sätted. Nimelt AKM art 79 lg 3 võimaldab liikmesriigil vähendada lõive ja tasusid arvestades näiteks madala tootlikkusega ettevõtja huve või kui nt varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib asjakohaseid norme. Jääb arusaamatuks miks eelnimetatud võimalust ei peeta vajalikuks Eestis arvestada ning eelnõus käsitleda. Kuivõrd AKM asjakohasest sättest ei selgu vahetult milline asutus sätet kohaldama võiks asuda, siis meie hinnangul on vajalik see ette näha seaduses.</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud. Toiminguid teeb PTA ja tasu tuleb seega maksta PTA-le. Kui varasem ametlik kontroll on näidanud, et ettevõtja järgib asjakohaseid norme, reegleid ja seadusi, siis ei ole järelkontroll ja seega ka järelevalvetasu rakendamine vajalik. Seega ei ole põhjendatud vastavat leevendavat sätet eraldi välja tuua.</p>
MTÜ Eesti Turbaliit	<p>Oma 30.04.2025 e-kirjas toote välja, et „Järelevalvetasuga seotud muudatuste eesmärgiks on muuta ametliku kontrolli kulud ettevõtjate jaoks selgemaks, rahastusmehhanism paindlikumaks ning siduda teenuste kulud tegelike kuludega.“</p>	<p>Märkusega ei ole arvestatud. Selgitame MTÜ Eesti Turbaliit poolt 19.05.25 saadetud kirjas toodud väidet, nagu fütosanitaarsertifikaatide kulu muutuks planeeritava muudatusega hoomamatuks.</p>

	<p>Vastavalt Marge Nõmmik poolt saadetud selgitustele 15.05.2025 ei saa me turbatootjate esindajana nõus olla, et fütosantiaarsertifikaadi väljastamise tasu asendatakse riigilõivu asemel tunnipõhise järelvalvetasuga.</p> <p>Ettevõtetel muutub fütosantiaarsertifikaadi kulu hoomamatuks ja mitteplaneeritavaks suuruseks. Reeglina kajastuvad sertifikaadi väljastamise kulud toote omahinnas ja nende eest tasub kauba ostja. Antud arvutussüsteemi puhul ja pidevalt muutuva (kord kvartalis) tasu puhul on võimatu teha pikaajalisi lepinguid. Järelvalve kestvus hakkab sõltuma ametniku kogemusest ja pädevusest.</p> <p>Meiepoolne ettepanek on jääda fikseeritud fütosantiaarsertifikaadi tasu juurde, mida saab vajadusel korrigeerida ning vajadusel saab määrata lisatasu lisalehtede väljastamise eest. Tänapäevane praktika on, et antud sertifikaadid väljastatakse paberil ja andmemaht lahtrites on piiratud.</p> <p>Tootjate andmetel on tänapäeval fütosantiaarsertifikaadi keskmine hind 30 €. Saame selgelt aru kulude kasvust ja selleks, et säilitada kindlus oleme omalt poolt valmis kaasa tulema kuni 5% riigilõivu hinnatõusuga fütosantiaarsertifikaadi väljastamise eest, mis on võrväärne Teie poolt välja pakutud hinnamuutusega, kuid säilitab protseduuri läbipaistvuse.</p>	<p>Kirjas on toodud välja, et tasu pidev muutumine ei võimalda teha ettevõtjatel pikaajalisi lepinguid. Tahame täpsustada, et planeeritava tunnitasu määr kehtestatakse igal aastal valdkonna eest vastutava ministri määrusega, mitte ei muutuks kvartalipõhiselt. Seega tasu määr oleks aasta vältel sama ning kehtestatakse sellele eelneva aasta lõpus.</p> <p>Samuti saame välja tuua tasu määra muutuse aastate võrdluses. Eelnõu seletuskirjas tõime näiteks 2023. aasta PTA kuludel põhineva arvutusliku tasu määra, milleks oli 55,26 eurot tunni kohta. Praeguseks on olnud võimalik teha arvutused ka 2024. aasta kulude põhjal ja tulemuseks saadud tunnitasu määr 54,96 eurot tunni kohta. Arvutustest tulenevalt selgub, et tasu määr oluliselt ei muutu. Loodetavasti see annab ettevõtjatele kindluse, et antud suurusjärgus tasu määraga võib arvestada ka pikaajalisi lepinguid sõlmides. Lisaks tuleb meelde, et eelnõus on ette nähtud ka järelvalvetoimingu maksimaalne kestvus (8 tundi), mis samuti võimaldab arvutada maksimaalse võimaliku järelvalvetoimingu tasu kohapealse kontrolli puhul. Selleks maksimaalseks tasu suuruseks on näiteks antud tunnitasu määra juures 439,68 eurot. Rõhutame, et see on kohapealse kontrolli eeldatav maksimaalne tasu määr. Ühe fütosantiaarsertifikaadi menetlemise keskmine aeg on 0,5 tundi ja sellele vastavaks keskmiseks järelvalvetasuks (2024. a kuludest tuleneva arvutuse põhjal) võiks</p>
--	--	---

		<p>kujuneda 27,48 eurot. Seegi ei erine oluliselt eelnõu seletuskirjas toodud (2023.a kulude põhjal arvatatud keskmisest tasust) 27,63 eurost.</p> <p>Eelnevatest arvutustest lähtuvalt saame kinnitada, et ettevõtja jaoks jääks tasu planeeritavaks suuruseks ja seda sõltumata kauba tüübist. Kirjas välja toodud keskmise fütosanitaarsertifikaadi hinnaga võrreldes oleks ühe sertifikaadi tasu praegusest isegi soodsam (arvestades, et sertifikaadi menetlemiseks kulub keskmiselt 30 minutit).</p>
PTA	Vastusena Teie 25.04.2025 kirjaga nr 1.4-1/332 arvamuse avaldamiseks edastatud taimekaitseseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise eelnõule teatan, et Põllumajandus- ja Toiduamet on eelnõu materjalidega tutvunud ning ei esita eelnõule ettepanekuid ega vastuväiteid.	Märkusega on arvestatud.